

ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਸਾਲ 5, ਅੰਕ : 3

ਜੂਨ - ਜੁਲਾਈ, 2010

PUNPUN/2006/17457

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ
 ਸੰਪਾਦਕ : ਅਜਮੇਰ ਸਿੱਧੂ
 ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ : ਰਣਜੀਤ ਝਨੇਰ
 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ : ਅਮਿੱਤ ਮਿੱਤਰ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ

- * ਮੇਘ ਰਾਜ ਰੱਲਾ
- * ਹਰਪਿੰਦਰ ਬਰਾੜ (ਕੈਨੇਡਾ)
- * ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਬਰਮਿੰਘਮ
- * ਸੁਖਵੀਰ ਰੈਣਾ
- * ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਡੀ.
- * ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ (ਕੈਨੇਡਾ)
- * ਡਾ. ਪਵਿੱਤਰ ਅਮਰਗੜ੍ਹ
- * ਰਘਵੀਰ ਬਿਲਾਸਪੁਰੀ (ਕੈਨੇਡਾ)

ਦਰ ਚੰਦਾ

ਸਲਾਨਾ ਚੰਦਾ 80/-
 ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਚੰਦਾ 120/-
 ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਚੰਦਾ 500/-
 ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 1000/-
 ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 5000/-

ਚੰਦੇ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ

ਪਤਾ :-

ਅਮਿੱਤ ਮਿੱਤਰ
 ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਵਾਸ, ਕੱਚਾ ਕਾਲਜ ਰੋਡ,
 ਗਲੀ ਨੰਬਰ 8,
 ਬਰਨਾਲਾ - 148101 (ਪੰਜਾਬ)
 ਫੋਨ : 01679-241744
 Email : tarksheel@yahoo.com
 Web site : www.tarksheel.com

ਨੋਟ : ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੈ

ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੰ: 4/2-2003 ਮਿਤੀ 2-5-2003 ਐਡੀਟਰ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੈ।

ਆਓ ਮਾਨਵ ਖੇਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਇਏ

ਮਾਨਵ ਖੇਮ

1. ਸਵੇਰੇ 6.00 ਵਜੇ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੈਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਹਰਕਤ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਾ ਹੋਵੇ।

2. ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ 90% ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਨਾਸ਼ਤੇ ਵਿਚ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਖੰਡ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਰਬੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3. ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਆਂ, ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਨ, ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸ਼ੁਭ ਨਹੀਂ।

4. ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ, ਫਿਲਾਸਫਰਾਂ, ਨਾਵਲਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਕਿੱਤੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਹੋਂਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ, ਪਿੰਗਲਵਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਵਰਗ-ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ। ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਚੰਗੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ 90% ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

6. ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭੋਗ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਠੰਡੀਆਂ, ਬਾਸੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀਂਦਾ ਹੈ।

7. ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਗਤ ਖੇਮ

1. ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਰੱਟਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ, ਰੇਡੀਓ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2. ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਯਕੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ, ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡਾਕਟਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

3. ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਬਹੁਤੀ ਉਰਜਾ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ, ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨੇੜੇ ਬਿਠਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਲਾਹ-ਪਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮਾਂ, ਦਿਨ ਉਸ ਲਈ ਅਸ਼ੁਭ ਹਨ।

4. ਭਗਤ ਰਾਮ ਜੀ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੇ ਵੇਦਾਂ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ, ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਗੈਰ ਅਮਲ ਕਰੇ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਲਪਿਤ ਕਿੱਸਿਆਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਅਣਹੋਂਦ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੂਤਾਂ, ਪ੍ਰੇਤਾਂ, ਆਤਮਾ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਸਵਰਗਾਂ, ਨਰਕਾਂ, ਜੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਰਕਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ, ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਪੂਰਨ ਘਾਟ ਹੈ। ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ 90% ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

6. ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦੇ ਤਲਾਅ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਅਮਰਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। ਠੰਡੀ ਤੇ ਬਾਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਛਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋ ਕੇ ਪੀਂਦਾ ਹੈ।

7. ਅਖੌਤੀ ਠੱਗ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਉ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਲੁੱਟ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ

25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ

80 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਆਖੀਰ ਅਤੇ 90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡਾਟ ਕਾਮ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਡਾਟ ਕਾਮ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡੋਮੇਨ ਨੇਮ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰਗੇਂਢ ਹੈ।

ਠੀਕ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਮਾਰਚ 1985 ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਸਿਮਬਾਲਿਕਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋੜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕਰੀਬ-ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਟ ਕਾਮ ਵੈਬਸਾਈਟਜ਼ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਵਾਦਦਾਤਾ ਮੈਗੀ ਸ਼ਿਲਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 80 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਆਖੀਰ ਅਤੇ 90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡਾਟ ਕਾਮ ਕੀ ਹੈ।

ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਡਾਟ ਕਾਮ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ।

ਵਿਕਾਸ : ਅੱਜ ਲੋਕ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਗੋਤੇ ਮਾਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਲ 1985 ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਡਾਟ ਕਾਮ ਡੋਮੇਨ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਏ ਸੀ, ਅੱਜ ਕਰੀਬ 8 ਕਰੋੜ 60 ਲੱਖ ਵੈਬਸਾਈਟ ਹੈ ਅਤੇ 11 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਵੈਬਸਾਈਟ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਗਈਆਂ।

ਸਾਲ 1997 ਤੱਕ ਡਾਟ ਕਾਮ ਡੋਮੇਨ ਨਾਮ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 10 ਲੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਏ ਉਛਾਲ ਨੇ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਰੀਬ ਦੋ ਕਰੋੜ ਡੋਮੇਨ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਏ।

ਡਾਟ ਕਾਮ ਡੋਮੇਨ ਨਾਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵੇਰੀਸਾਈਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕ ਮੈਕਲਾਗਲਿਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਦਰਅਸਲ ਅਸੀਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡਾਟ ਕਾਮ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਜਾਣਿਆ-ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਚਿਹਰਾ ਹੈ, 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਐਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ - ਇੰਡੀਅਨ ਰੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਰਵੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕੁੱਲ ਇਕ ਕਰੋੜ, 25 ਲੱਖ, 89 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਬਦਲੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨ - ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਓ ਸਿਨੇਮਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਾਦੂ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਜਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜਾਲ ਤੋਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੱਕ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯੂ ਟਿਊਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੀਵੁੱਡ-ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਬ੍ਰੇਕ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਈਰੇਟਿਡ ਕਾਪੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਵੈਧ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਯੂ ਟਿਊਬ 'ਚ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਘਰ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਹੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ - ਫਸਟ ਡੇਅ, ਫਸਟ ਸ਼ੋਅ।

ਫਿਲਮ ‘ਪਾ’ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ, “ਫਿਲਮ ‘ਪਾ’ ਜਿਸ ਦਿਨ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਯੂ ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ ਯੂ ਟਿਊਬ ਨੂੰ ਕਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ

ਪੂਜਾ ਬਾਂਸਲ

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ਿਲਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਲੋਡ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਸਮਝ 'ਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਰਨਾ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਿਤਾਭ ਜੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਯਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੱਥ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ - ਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ, ਮੈਂ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਕ ਵਾਰ ਕੰਮ 'ਚ ਮਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਕੰਮ ਛੱਡਣ ਦਾ ਜੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੈਂ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

ਹੁਣ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰ ਛਾਪ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛਪਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫੇਰ 'ਚ ਅਕਸਰ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਇਸਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ, ਫਲਾਪੀ, ਟ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਨ ਲਾਈਨ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਪਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦੋਸਤੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਅਖ਼ਬਾਰ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਕੇ ਆਈ. ਟੀ. ਦੀ ਤਰਫ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਈ. ਟੀ. 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰ ਬਦਲੇ ਹਨ ਪਰ ਸੱਚ ਦੱਸਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ।

ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਕ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤਰ ਹੀ ਸੀ।

ਉੱਝ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਬੌਸ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ 'ਚ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਗਾਹਕ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ, ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਛੱਤ ਦੇ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਬਸ ਇਕ ਬਟਨ ਦੀ ਦੂਰੀ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲੱਭਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ - ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਵੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਵੈਬਸਾਈਟ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਈ-ਮੇਲ ਦੀ ਤਾਕਤ - ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਆਫ਼ਿਸਰ ਡੇਵਿਡ ਜਾਇਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ-ਮੇਲ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ @ ਦਾ ਚਿੰਨ ਥਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ।

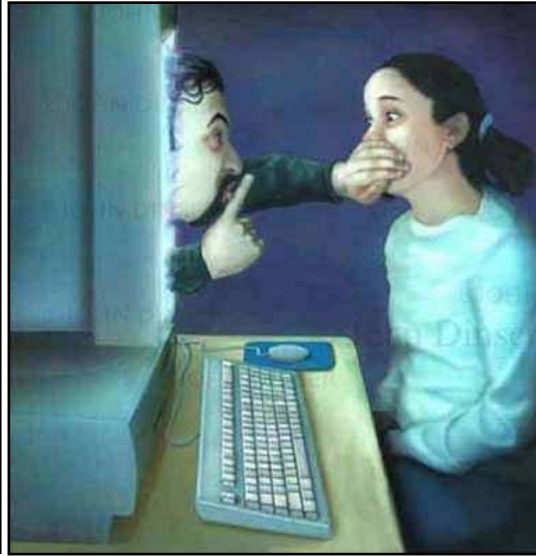
ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਕਿ @ ਚਿੰਨ ਨਾਲ ਈ-ਮੇਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਥਾਨਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਡੇਵਿਡ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, “ਉਸਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

ਜਾਅ ਨੇ ਅਰਧਜਨਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਉਸਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਮਿਲੀ।

90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਇਸਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ, ਫਲਾਪੀ, ਟ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਨ ਲਾਈਨ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ

**ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣੇ ਚੈੱਟ ਦੋਸਤ
ਨੂੰ ਛੂ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਗਲੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ
ਹੋ। ਇਹ ਸੰਭਵ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਹਿਨਣ
ਵਾਲੀ ਰੋਬਾਟਿਕ
ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ।
ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਨੇ
ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰੀਰਕ
ਤਾਲਮੇਲ (ਕਨਟੈਕਟ)
ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ**

ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ, ਡਰ, ਰੁਚੀ ਦਿਖਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਵਗੈਰਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਡਿਵਾਈਸ ਇਮੋਸ਼ਨਜ਼ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ 'ਚ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਹੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਜਾਲ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ - ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੀ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤਹਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ।

ਕਾਈ ਨੇ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇਅਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਚਿਲਡਰਨ ਵਿਦ ਡਿਸਬਿਲਟੀਜ਼ (ਸੀ. ਸੀ. ਡੀ.) 'ਚ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣਾ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ : ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੈੱਟ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਛੂ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਗਲੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੀ ਰੋਬਾਟਿਕ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ। ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਨੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਤਾਲਮੇਲ (ਕਨਟੈਕਟ) ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜਾਪਾਨੀ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਜਾਦ ਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਬਾਟਿਕ ਡਿਵਾਈਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਆਈਫਿਲ-ਆਈਐਮ' ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਵਾਈਸ ਸਿਸੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਸ਼ੋਭਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਰਟ ਬੀਟ, ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਟ 'ਚ ਹਲਚਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਨਫਰੈਂਸ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ., ਈ-ਮੇਲ, ਇਸਟੈਂਟ ਮੈਸੇਜ, 3ਡੀ - ਵਚੂਰਅਲ ਵਰਲਡ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਗਏ ਹਾਂ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਮੋਸ਼ਨਲ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਇਮੋਸ਼ਨਲ ਟੱਚ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ. 'ਤੇ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਾਈਬਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਹੈ।

ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਡਿਵਾਈਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸੈਂਸਰ, ਮੋਟਰ, ਵਾਈਬਰੇਟਰ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਡਿਵਾਈਸ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਏਲੀਨਾ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਵਾਈਸ ਨੌਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਇਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਲੈਪਟੋਪ ਅਤੇ ਡੈਸਕਟੋਪ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਹੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਗੇਮ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੇਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਆਦਤ (ਲੱਤ) ਨਾ ਲੱਗੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੇਮ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅੰਤ 'ਚ ਹਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ।

ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਲੱਖ ਲੋਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਸਮਾਜ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵ ਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਗੇਮ ਖੇਡਣ ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ ਸੀ। ਜਿਸ 'ਚ ਉਹ ਇਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਖੋਜੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਾਈਬਰ ਜ਼ੁਰਮ ਵਧੇ - ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 22 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੁੱਗਣੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ।

ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ

ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਕਰਾਈਮ ਕੰਪਲੈਟ ਸੈਂਟਰ ਜਾਂ 1C3 ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਧੋਖੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 79 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਕੇ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਐਫ. ਬੀ. ਆਈ. ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗਭਗ 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਐਫ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੈਸੇ ਠੱਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈਟ ਕਰਾਈਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਡਾਨਲਾਡ ਬ੍ਰੋਕਮੈਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਅਸਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਪਰਾਧੀ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਕੇ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਉਹ ਇੰਟਰਨੈਟ ਤੇ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਬਿਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਪੈਸਾ ਨਜਿੱਠਣਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਮਲੇ ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਧੋਖੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਐਫ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਸਾਈਬਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪੀਟਰ ਤੇਹਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਪਕੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਪਾਰ ਜਗਤ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ। ਫੇਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਜੋ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ.....

ਮੋਬਾਇਲ ਉੱਪਰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਟਿਕਟ, ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਿੰਗ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਮੋਬਾਇਲ ਉੱਪਰ ਡਿਲਮਾਂ, ਸੀਰੀਅਲ, ਨਿਊਜ਼, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ...। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਸਮਰਾਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਨਸਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਹ ਸਾਡੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। 3ਜੀ, ਯਾਨਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਲਾਈਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਬਾਇਲ ਵਿਚ ਸਮਾ ਗਈ ਹੈ। ਟੀ. ਵੀ., ਡੈਸਕਟੋਪ, ਫ਼ੋਨ, ਲੈਪਟਾਪ, ਸਿਨੇਮਾ, ਡੀ. ਵੀ. ਡੀ. ਵਗੈਰਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕੱਲਾ ਮੋਬਾਇਲ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਕੀਤਾ ਹੈ 3ਜੀ ਸੇਵਾ ਨੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ, ਯਾਨੀ 1ਜੀ ਅਤੇ 2ਜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੀਆ ਤਕਨੀਕ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਸੰਭਵ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਡਾਟਾ ਰੇਟ। ਇਸ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਨੇ ਸਾਡੀ ਲਾਈਫ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 2 ਮੈਗਾਵਾਟ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਦਾ ਹਾਇਰ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਰੇਟ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਯੂਜ਼ਰ) ਉਪਲੱਥ ਕਰਵਾਏਗੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਮੂਵਿੰਗ ਵਹੀਕਲ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰ 384 ਕਿਲੋਵਾਟ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਲੀ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ 3ਜੀ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ 3ਜੀ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਪਲਕਾਂ ਵਿਛਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ 4ਜੀ, ਮਤਲਬ ਚੌਥੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਸੈਲੂਲਰ ਤਕਨੀਕ ਵੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਉਸਦੀਆਂ ਜੋ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ 3ਜੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਤੀਜੀ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੂਲ ਨਾਮ ਹੈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮੋਬਾਇਲ ਟੈਲੀ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨਜ਼-2000 (ਆਈ. ਐਮ. ਟੀ. - 2000)। ਦਰਅਸਲ, ਆਈ. ਟੀ. ਯੂ. ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਟੈਂਡਰਸ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਈਡ-ਏਰੀਆ ਵਾਇਰਲੈਸ ਵਾਈਸ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਵੀਡੀਓ ਕਾਲਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਇਰਲੈਸ ਡਾਟਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮੋਬਾਇਲ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਵਿਚ।

ਕੁੰਡਲੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ

ਕੀ ਕੋਈ 999 ਸਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਔਲਾਦ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਜਨਮ ਕੁੰਡਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੰਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਜਾਨਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਕਾਰਨ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਵਰਤਮਾਨ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਭਰਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੇ ਗਣ ਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵੀ ਕੁੱਝੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੁੰਡਲੀ ਇਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਰਾਹੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਲਈਏ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਸ਼ਕਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓਗੇ ਇਹ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ਕਲ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਜੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਮੰਗਤੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ, ਮੰਗਤੀ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਡੀ. ਵੀ. ਡੀ. ਪਲੇਅਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਯੰਤਰ ਹੈ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਢ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਭੂਤਾਂ ਵਾਲੀ ਡਿਸਕ ਪਾਓਗੇ ਤਾਂ ਭੂਤਾਂ ਹੀ ਨੱਚਣਗੀਆਂ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਬਲਿਊ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਡਿਸਕ ਪਾਓਗੇ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖੋਗੇ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਿਸਕਾਂ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਵਾਲਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ $2+2 = 5$ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪਾ ਦਈਏ ਤਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ $4+4$ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਮਿਣਤੀਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ, ਨੁਕਸ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਾਲੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਓਹਲਾ ਵਰਤ ਕੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋਤਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਦੇ ਹੀ ਤਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮਨਘੜਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤ ਕੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੇ ਅਸੀਂ

ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨ ਵੀ ਲਈਏ ਤਾਂ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਓ ਪਰਖ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਲੀ ਕੁੰਡਲੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ। ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਲਗਭਗ 125 ਸਾਲ? ਆਪਾਂ 200 ਸਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਲੀ ਕੁੰਡਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ 999 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਕੋਈ 999 ਸਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕੁੰਡਲੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਬਣੇਗਾ, ਕੁੱਤਾ, ਬਿੱਲਾ ਜਾਂ ਬਲਦ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਮ ਕੁੰਡਲੀ ਕੱਢ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੋ। ਸੱਚਾਈ ਆਪ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪਰ ਕੁੰਡਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਔਲਾਦ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ-ਜਿਹੀਆਂ ਬੇ ਤੁਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ 999 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੀ ਜਨਮ ਕੁੰਡਲੀ ਵਿੱਚ।

ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਡਤਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਕੁੰਡਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨੇ ਪੁੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਲਗਭਗ 3 ਪੰਨੇ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਜੋਤਸ਼ੀ ਮੇਰਾ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਕਢਵਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਬਤ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਟਾਲਣ ਵਾਲੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਛੱਡ ਤੈਂ ਕੀ ਲੈਣੈ, ਢੱਕੀ ਰਿਝਣ ਦੇ, ਏਥੇ ਮੋਇਆ ਪੁੱਛਦਾ ਏ?”

ਹੁਣ ਤਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੱਖ ਲਏ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਕਾਢ ਨਾਲ ਅਗਿਆਨਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਮਿਟ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਹਰੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੰਦਾ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੀ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਜੋਤਸ਼ੀ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਦੇ ਗਊਆਂ ਦਾਨ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਸੀ, ਕਦੇ ਕੱਪੜਾ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਦਾਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਸੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਕੋਲ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਹੀ ਫਸਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਆਮ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਰਦਰਦ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ

ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਖਾ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀ। ਘਬਰਾਹਟ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਬੈਠਦਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਅਜੀਬ-ਅਜੀਬ ਫ਼ਿਕਰਾਂ ਨੇ ਆ ਘੇਰਨਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ ਪੈਣਾ, ਫਸਲ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਣੀ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੇਖ ਕੇ ਗੀਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੜਨ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਆਦਿ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਡਾਕਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਫਸਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਹੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਫਸਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹਰ ਹੀਲੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰ ਦਰਅਸਲ ਡਾਕਟਰ ਕਹਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਏਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣਕੇ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਪਾਰੀ ਬਣਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਚੁਸਣ ਲਈ ਹੀ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜੇਬ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧੇਗੀ ਹੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਏ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੋਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਰੋਗ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਗੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਜਦੋਂ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਰੋਗ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਏਸੇ ਗੁੰਝਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਜੋਤਿਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਾਂਤਰਿਕ ਚੇਲੇ ਬਾਬੇ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਂਤਰਿਕ ਵਿੱਦਿਆ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ? ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਜੇ ਜੋਤਿਸ਼ੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤਾਂਤਰਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਹਿਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਵੇਂ ਵਹਿਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਰਦੇ ਉਹ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ ਧੋਖਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।) ਸਿਰਦਰਦ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸਿਰਦਰਦ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਰਦਰਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਈ-ਕਈ ਤਾਂਤਰਿਕ ਡੇਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਮ ਲੋਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਫਾਇਦਾ ਕਿੰਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਚੌਕੀਆਂ ਭਰਨੀਆਂ ਪੰਜ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਭੰਨਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਪੰਜ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਹ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੂੰ ਪੰਜ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜ ਚੌਕੀਆਂ

ਭਰਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢਕਪੰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੇਖਣਾ ਜਾਂ ਪਰਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋਤਿਸ਼ੀਆਂ ਕੋਲ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਹੀ ਫਸਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਆਮ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਮਹਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਘਬਰਾਹਟ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਬੈਠਦਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਅਜੀਬ-ਅਜੀਬ ਫ਼ਿਕਰਾਂ ਨੇ ਆ ਘੇਰਨਾ ਆਦਿ।

ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲੱਗ-ਭਗ ਹਰ ਪਿੰਡ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਠੱਪਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਏਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਆਇਆ ਮਰੀਜ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਤਾਂ ਪਾ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰਪੱਕ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਚੰਭਿਤ ਹੋਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ, ਗੁਰੂ-ਪੀਰ ਕੁੱਝ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ-ਪੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਟੱਬਰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ।

ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੰਧਿਓਂ ਵੱਧ ਦਮ ਤੋੜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਲੁਕਵੀਂ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮਾਂ, ਧਰਮਾਤਵਾਂ, ਤਾਂਤਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ-ਪੱਤ੍ਰਕਾਵਾਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਨਹੀਂ ਕਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਲੋਕ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਪਹਿਚਾਨਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਣ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਇਆ ਕਰਦੇ।

- ਸੁਰਜੀਤ ਗੱਗ

ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾ : ਢੇਰ, ਤਹਿ : ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)
ਫੋਨ : 9463389628

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੁਝ ਰੌਚਿਕ ਤੱਥ

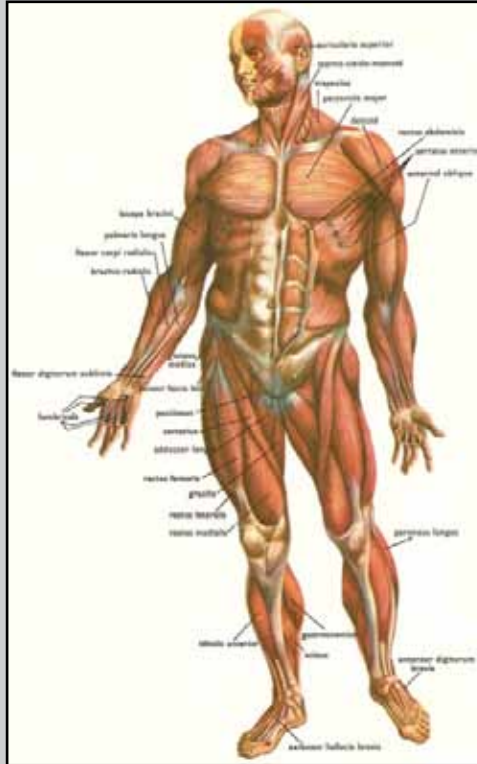
ਲਹੂ :- ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 5 ਲੀਟਰ ਖੂਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 4.3 ਲੀਟਰ ਖੂਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਹੂ 100000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰੀ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਧਮਣੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਿਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਦੇ 2.5 ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 25×10^{11} ਤੋਂ 30×10^{11} ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨਕਾਲ ਸਿਰਫ 120 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 12×10^5 ਤੋਂ 2×10^7 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਸੈਕਿੰਡ ਬਾਅਦ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 0.5 ਟਨ ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੂ 2-3 ਦੀ ਔਸਤ ਤੇ ਬਣਦੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦਿਮਾਗੀ ਸ਼ਕਤੀ :- ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ 100,000 ਦਿਮਾਗੀ ਸੈੱਲ ਗਵਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਪਰੰਤੂ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ 100 ਬਿਲੀਅਨ ਦਿਮਾਗੀ ਸੈੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਉੱਪਰਲੀ ਤਹਿ ਦਾ 2090 cm^2 ਖੇਤਰਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹ ਲੈਣਾ :- ਔਸਤਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6 ਲੀਟਰ ਆਕਸੀਜਨ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਭਗ 640 ਲੀਟਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਆਰਾਮ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ 13-17 ਵਾਰ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ 30 ਵਾਰ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸੈੱਲ :- ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 50 ਟਰਿਲੀਅਨ ਸੈੱਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਬਿਲੀਅਨ ਸੈੱਲ ਹਰੇਕ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਦਿਨ 10 ਬਿਲੀਅਨ ਚਿੱਟੇ ਰਕਤਾਣੂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 10 12 ਚਿੱਟੇ ਰਕਤਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ :- ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਕਾਰਬਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 900 ਪੈਨਸਿਲਾਂ

ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਰਬੀ ਨਾਲ 75 ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੌਜੂਦ ਫਾਸਫੋਰਸ ਨਾਲ 220 ਤੀਲਾਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੌਜੂਦ ਲੋਹੇ ਨਾਲ 7.5cm ਕਿੱਲ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਾਚਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ :- ਮਨੁੱਖੀ ਮਿਹਦਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2 ਲੀਟਰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰਿਕ ਤੇਜਾਬ HCl ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਮਿਹਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਤਹਿ ਦੇ ਸੈੱਲ ਹਰੇਕ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 800,000 ਸੈੱਲ ਨਵੇਂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਲਗਭਗ 5 ਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਚਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਅੰਗ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਮੋਟੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1.5 ਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਹੈ।

ਅੱਖਾਂ :- ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 20,000 ਵਾਰ ਅੱਖਾਂ ਝਪਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਲ :- ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਾਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 0.5mm ਵਧਦੇ ਹਨ।

ਗੈਸ :- ਔਸਤਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 2 ਲੀਟਰ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਿਲ :- ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ 13640 ਲੀਟਰ ਲਹੂ ਪੰਪ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਔਸਤਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ 59cc ਲਹੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਪੰਪ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੂੰਹ :- ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ 37800 ਲੀਟਰ ਸ਼ਲਾਈਵਾ (ਖੁੱਕ) ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਹੁੰ :- ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਹੁੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ 0.0 5cm ਵਧਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਗੂੰਠਿਆਂ ਦੇ ਨਹੁੰ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵਧ ਹਨ।

ਨਾੜੀਆਂ (Nerves) :- ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 13×10^{12} ਨਾੜੀ ਸੈੱਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 290 ਕਿ.ਮੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਨਾਲ ਸੁਨੇਹਾ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨੱਕ :- ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਦੀ ਸਪੀਡ 160 ਕਿ. ਮੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਚਮੜੀ :- ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਭਾਰ 4 ਕਿ. ਮੀ. ਗ੍ਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1.3 ਤੋਂ 1.7m² ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਢੱਕਦੀ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖ 18 ਕਿ. ਗ੍ਰਾਮ ਚਮੜੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ 80% ਧੂੜ (18 ਕਿ. ਗ੍ਰਾ.) ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਨੀਂਦ :- ਨੀਂਦ ਦੇ 7.5 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖ ਸਿਰਫ 60% ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂਦਾ ਹੈ, 20% ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਸੁਪਨੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਸੀਨਾ :- ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ 300000 ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ 0.5 ਲੀਟਰ ਪਸੀਨਾ ਰਿਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਰ 13.5 ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਿਸ਼ਾਬ :- ਬਾਲਗ ਮਨੁੱਖ 400 ਤੋਂ 2000 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪਾਣੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ

ਮੋਬਾ: 98557-35129

01884-235129

ਏਲੀਅਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਕਿੰਗ ਦੀ ਮੋਹਰ

ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੈ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਟੀਵਨ ਹਾਕਿੰਗ ਦੀ।

ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਡਿਸਕਵਰੀ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਇਕ ਸੀਰੀਅਲ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਸਟੀਵਨ ਹਾਕਿੰਗ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੂਸਰੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਔਰੋ ਵਧਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ “ਜੇ ਏਲੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਲੰਬਸ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਉਥੋਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਟੀਵਨ ਹਾਕਿੰਗ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਖੋਜੀ ਯਾਨ ਭੇਜੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਚ ਮਾਨਵ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਚਿਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਸ਼ 'ਚ ਰੇਡੀਓ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸੇ ਏਲੀਅਨ ਸਭਿਅਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ।

ਸਟੀਵਨ ਹਾਕਿੰਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਅਕਾਸ਼ਗੰਗਾ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਉਥੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਖ ਵਜੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਡਿਸਕਵਰੀ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸੀਰੀਅਲ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਪਕਲੀਨੁਮਾ ਜੀਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਡੇ ਸੌਰ ਮੰਡਲ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ ਦੀ ਇਕ ਸੀਰੀਅਲ 'ਚ ਮੈਨਚੈਸਟਰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਾਇਨ ਕਾਕਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੌਰ ਮੰਡਲ 'ਚ ਵੀ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

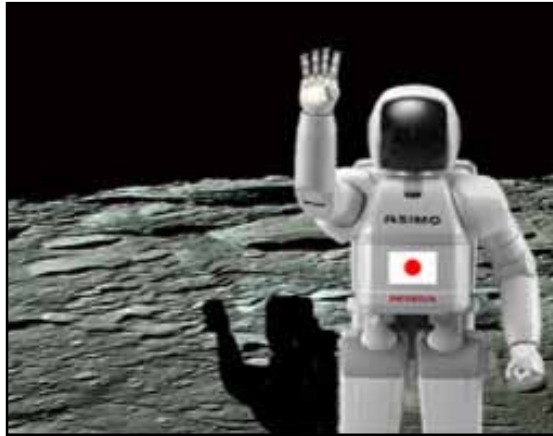
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਇਕ ਚੰਦਰਮਾ ਯੂਰਪਾ 'ਚ ਜੇ ਬਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਛੁੱਟੇ ਜੀਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਾਅ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਦਿਸ਼ ਤਾਰਾ

ਲੰਦਨ - ਵਿਗਿਆਨੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 2.6 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਡਾਇਨਾਸੌਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਰਾਉਨ ਡਰਾਫ਼। ਇਸਦਾ ਅਕਾਰ ਸਾਡੇ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਸੀ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਾਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨੇਮੇਸਿਸ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨੇਮੇਸਿਸ ਯਾਨੀ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੀ ਦੇਵੀ। ਬਰਾਉਨ ਡਰਾਫ਼ ਦਾ ਅਕਾਰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੇਮੇਸਿਸ ਲਗਭਗ ਅਦਿਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਨਫਰਾਰੈਡ ਲਾਈਟ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਰਾਉਨ ਡਰਾਫ਼ ਸਾਡੇ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਰੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦੀ ਵੀ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਘੱਟਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਡੀ ਅਕਾਸ਼ਗੰਗਾ 'ਚ ਚੱਕਰ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਗੁਰਵਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਸ਼ਕਤੀ ਅਕਾਸ਼ 'ਚ ਸਥਿਤ ਬਰਫੀਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਬਰਫ਼ ਦੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਧਰਤੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੀ ਮਿਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਡੇ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉਲਟ ਕਲਾਉਡ ਨਾਮ ਦਾ ਬਰਫ਼ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਰਫੀਲੇ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਬਰਾਉਨ ਡਰਾਫ਼ ਇਥੋਂ ਹੀ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਵਾਈਡ ਫੀਲਡ ਇਨਫਰਾਰੈਡ ਸਰਵ ਐਕਸਪਲੋਰਰ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਨੇਮੇਸਿਸ ਵਰਗੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਬਰਾਉਨ ਡਰਾਫ਼ ਤਾਰੇ ਖੋਜ ਲਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਚੰਦ 'ਤੇ ਰਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਕਰਨਗੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰੋਬੋਟ !

ਲੰਦਨ - ਚੰਦ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਰੋਬੋਟ? ਜੀ ਹਾਂ, ਜੋ ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਇਹ ਖਿਆਲ ਹਕੀਕਤ 'ਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਗਰੁੱਪ 2015 ਤੱਕ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਇਕ ਇਨਸਾਨੀ ਰੋਬੋਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੰਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ Jaxa ਨੇ ਦੋ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰੋਬੋਟ ਨੂੰ ਚੰਦ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲਾ ਰੋਬੋਟ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਚੰਦ ਦੀ ਸਤਹਿ 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਪਰ SOHLA ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿੰਗ ਹਾਈਡਿਓ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਚੰਦ ਦੀ ਸਤਹਿ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਬੋਟ ਪਹੀਆਂ 'ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਰੋਬੋਟ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸਾਇੰਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨਿਊ ਸਾਇੰਸਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ

ਹਫ਼ਤੇ ਓਸਾਕਾ 'ਚ ਅਸਟਰੋ-ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ SOHLA ਨਾਮ ਦੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਮੂਹ ਜਨਵਰੀ 2009 ਅਕਾਸ਼ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਟੱਡੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਛੋਟਾ ਸੈਟਲਾਈਟ Madio ਭੇਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ Madio-kun ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਇਹ ਰੋਬੋਟ ਜਪਾਨ ਦੀ ਸਪੇਸ ਏਜੰਸੀ Jaxa ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਇਕ ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਲਿਹਾਜ਼ 'ਚ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲਾ ਰੋਬੋਟ ਬਣਾਉਣਾ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਰੋਬੋਟ ਚੰਦ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਠਣ 'ਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਵੇਗੀ।

ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ (ਮਨਰੇਗਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੀਬ 5 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਪਲਬੱਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਇਆ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਛੋਟੀ-ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮਨਰੇਗਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਬੋਜਿਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚਿਨਨਾਪੁਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 3145 ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਨਰੇਗਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਲੱਖ ਲੋਕ ਕੰਮ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਜਲੱਛਮੀ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਸ ਸਾਲ 315 ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ 32 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2006 'ਚ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਆਈ. ਵੀ. ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਚ ਇਕ ਟਾਟਾ ਕੰਸਲਟੈਂਸੀ ਸਰਵਿਸਜ਼ (ਟੀ. ਸੀ. ਐਸ.) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਜ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਮਨਰੇਗਾ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਡਬਲਯੂ ਡਬਲਯੂ ਡਾਟ ਐਨ. ਆਰ. ਈ. ਜੀ. ਏ. ਡਾਟ, ਏ. ਪੀ. ਜੀ. ਓ. ਵੀ. ਡਾਟ ਇਨ ਨਾਮ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰੀਬ 69 ਹਜ਼ਾਰ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਕਿਸ ਦਿਨ ਕਿੰਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲੀ।

ਇਹ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਖੁਦ ਹੀ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਸਾ ਬੈਂਕ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਾਸਟ ਆਫ਼ਿਸ ਖਾਤੇ 'ਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

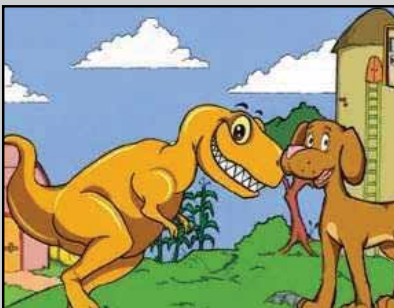
ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਧੋਖਾਝੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਫਰਜ਼ੀ ਨਾਮਿਆਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਧਰਤੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ, ਜਵਾਬ ਹੈ ਮੱਛੀ ਦੇ ਕੋਲ !

ਅਕਸਰ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਇੰਨੀ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪਿਛਲੇ 200 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਸਰ ਸਾਡੇ ਮਨ 'ਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੀਂ ਜਾਤੀ 'ਚ ਬਦਲਦੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਸਾਗਰ ਦੀ ਇਕ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ ਮੱਛੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ 'ਚ ਕੁਝ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹੈਮਲੇਟ ਨਾਮ ਦੀ ਇਸ ਮੱਛੀ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ 'ਚ 10 ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੀ. ਐਨ. ਏ. ਲੱਗਭੱਗ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਮਲੇਟ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਰਮ 'ਚ ਹੈ ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਐਸਾ ਦੁਰਲੱਭ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੈਵ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅਦਭੁੱਤ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਾਂਝੀ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਪੈਟਰਨ ਹਨ। ਇਕ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਹ ਅਨੋਖਾਪਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲੋਰਿਡਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੈਮਲੇਟ ਮੱਛੀਆਂ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਥਿਉਰੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਸਤਰ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗ ਗਿਆ

ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਬਿਖਰ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਸਤਰ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਮੂੰਗੇ ਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਦੂਰੀ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੈਮਲੇਟ ਦੀਆਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਇਕ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਇਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਥਿਉਰੀ ਦਾ ਵੀ ਖੰਡਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹੈਮਲੇਟ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਇਸਟ ਐਂਗਲਿਆ 'ਚ ਹੋਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਟੱਡੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲੱਗ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੀ ਹੈਮਲੇਟ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ। ਇਸ ਸਟੱਡੀ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਬੇਨ ਹਾਲਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਉਸਦੇ ਭੋਜਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੱਛੀਆਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਖੋਜ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਮਿਲੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਅਮ ਅਕਾਰ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਇਕ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਕ੍ਰਿਟੇਸ਼ਸ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ। ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੀ ਖੋਪੜੀ ਦੱਖਣੀ ਟੈਕਸਾਸ 'ਚ 2008 'ਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਮੂਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦਾ ਬਚਾਅ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਾਨ ਦੀ ਮੂਨ ਨੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਬਣੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੈਨਲ (ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ.) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਨ ਦੀ ਮੂਨ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲੋਚਨਾ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਖ਼ਾਰਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਲਵਾਯੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕਾਰਬਨ ਦੇ ਉਤਸਰਜਨ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਛੇਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੂਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸੰਦੇਹਜਨਕ ਹੈ।

ਜਪਾਨ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੱਸਣ ਵਾਲਾ ਰੋਬੋਟ

ਉਸਾਕਾ - ਜਪਾਨ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਰੋਬੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਣ 'ਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਨਕਲ ਵੀ ਉਤਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਜੇਮਿਨਾਅਡ ਟੀ. ਐਮ. ਐਫ.' ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਔਰਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੰਬੇ, ਸੰਘਣੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸ ਜੇਮਿਨਾਅਡ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸਦੀ ਸਕਲ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਔਰਤ ਨੇ ਬਲੈਕ ਸਕਰਟ ਅਤੇ ਬਲੈਕ ਲੈਂਦਰ ਜੈਕਟ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਬੋਟ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡ੍ਰੈਸ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਔਰਤ ਨੇ ਬਲੈਕ ਸਕਰਟ ਅਤੇ ਬਲੈਕ ਜੈਕਟ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਬੋਟ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡ੍ਰੈਸ ਹੀ ਪਹਿਨਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਨਲ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਜੇਮਿਨਾਅਡ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਜੇਮਿਨਾਅਡ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੱਸ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਮੁਸਕਰਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ

ਉਦਾਸੀ ਵੀ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀਡੀਓ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਨਲ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਰੋਬੋਟ ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਚੰਦ 'ਤੇ ਕਰੰਟ ! ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੋਜ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ

ਨਿਊਯਾਰਕ - ਇਹ ਗੱਲ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦ 'ਤੇ ਬਣੇ ਗਹਿਰਿਆਂ ਖੱਡਿਆਂ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾਸਾ ਨੇ। ਇਹ ਉਹੀ ਕੇਂਟਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਬਰਫੀਲਾ ਪਾਣੀ ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੰਟਾਂ 'ਚ ਦੌੜਦਾ ਸੈਂਕੜੇ ਵੋਲਟ ਦਾ ਕਰੰਟ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਣੂਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਦ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਇਕ ਅਣਜਾਣ ਮੌੜ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਸਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਜਰਨਲ ਆਫ ਡਿਜ਼ਿਕਸ 'ਚ ਛਪੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦ ਦੀ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਸੋਲਰ ਵਿੰਡ ਜਾਂ ਸੋਰ ਹਵਾ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਲੂਨਰ ਕ੍ਰੋਟਰ 'ਚ ਕਰੰਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਲਰ ਵਿੰਡ 'ਚ ਨੈਗੇਟਿਵ ਚਾਰਜ ਵਾਲੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਪਾਜੇਟਿਵ ਚਾਰਜ ਵਾਲੇ ਆਇਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਚੰਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਐਸੀ ਹੈ

ਕਿ ਸੋਲਰ ਵਿੰਡ ਚੰਦ ਦੇ ਧਰੁਵਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਲਗਭਗ ਸਥਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਾਡਲ 'ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨੈਗੇਟਿਵ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਪਾਜੇਟਿਵ ਆਇਨਾਂ ਵਾਲੀ ਸੋਲਰ ਵਿੰਡ ਜਦੋਂ ਚੰਦ ਦੇ ਧਰੁਵਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਟਰਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕ੍ਰੋਟਰ ਦੀਵਾਰਾਂ 'ਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਚਾਰਜ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਦ 'ਤੇ ਭੋਜੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਠੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਚਾਰਜ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਚਾਰਜ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਯੂੜ ਦੇ ਕਣ ਰੋਬੋਟ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਣ ਅਕਾਸ਼ੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਰੂਣ ਗੱਤਿਆ ਸਬੰਧੀ ਗੀਤ ਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਾਪਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਅਦਾਰਾ ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ “ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਗੱਤਿਆ ਵਿਰੋਧੀ” ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਵੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ।

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ C/o ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਵਾਸ, ਗਲੀ ਨੰ : 8, ਕੇ. ਸੀ. ਰੋਡ, ਬਰਨਾਲਾ-148101

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ

ਜੇ.ਪੀ.ਮਥੁਰੀਆਂ, ਅਨੁ : ਆਰ. ਜੇ. ਸਿਘ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਆਖ ਕੇ ਨਜ਼ਰ ਐਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੂਰਵਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਸਨ, ਪਰ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਨਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਵੀ ਹੈ-

ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਹੇਠ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਹੇਠ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਭੂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇਗਾ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਪਲ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਦਰਖ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਰਿਸਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਕਸਿਊਡੋਸ਼ਨ (ਰਿਸਾਅ) ਜਾਂ ਗਟੋਸ਼ਨ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਢੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਡਰ ਜਾਓ। (ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸੀ ਕਿ ਭੂਤ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ)।

ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਡੰਡਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਹਵਾ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਪੱਤੇ ਹਿੱਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੜ-ਖੜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੱਚੇ।

ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਖਾਸ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਣ ਤੋਂ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਉੱਪਰ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਡਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਛੇਤੀ ਉੱਠ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਏ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਆਪ ਵੇਖਣ ਜਾਓ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਨਾ ਬੈਠ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਵੱਲ ਬੈਠੋ

ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਹਾਣੇ ਵੱਲ ਬੈਠਣ ਨਾਲ ਰੋਗੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਪ ਸਿਰਹਾਣੇ ਵੱਲ ਬੈਠੋਗੇ ਤਾਂ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਜਾਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਘੁਮਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ,

ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਔਖ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੈਰਾਂ ਵੱਲ ਬੈਠੋਗੇ ਤਾਂ ਰੋਗੀ ਬਗ਼ੈਰ ਅੱਖ ਦੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੋਗੀ ਦੇ ਨੱਕ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਬੈਠ ਕੇ ਖੁਦ ਵੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹੋਗੇ।

ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੰਡ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਸਰਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸਰਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਜੁਕਾਮ ਨਾਲ ਜਕੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਭ ਸਤਰਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਣ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਮੌਸਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਨਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੈਵੀ ਪ੍ਰਕੋਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਗੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਰੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੈਵੀ ਪ੍ਰਕੋਪ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਗਰਦ, ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਨਹਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ, ਵਾਲੀਆਂ, ਬਿਛੁਏ, ਕਰਘਨੀ ਪਹਿਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਪੂਰਵਜ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਤੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦਰਦ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬੁਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਰਘਨੀ ਪਹਿਨਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਨੂੰ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰ ਤੇ ਬੋਦੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰ ਤੇ ਬੋਦੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਸ ਨਾਜੁਕ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੋਦੀ ਉਸ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੋਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮੋਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ

ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣਾ ਪਚਾਉਣ

ਵਾਸਤੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਆਂਦਰਾਂ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਥਿਲ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਆਂਦਰਾਂ ਵੱਲ ਖੂਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦਾ ਵਹਾਅ ਦਿਮਾਗ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਖੂਨ ਆਂਦਰਾਂ ਵੱਲ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਭੋਜਨ ਪਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਆਰਾਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਜਲ ਅਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਜਲ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ੰਕੂ ਤੇ ਸ਼ਲਾਖਾਂ (ਰਾਈਸ ਤੇ ਕੱਸ) ਉਤੇਜਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਸੁੱਤੇ ਜਾਂ ਲੇਟੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਾਧਾ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰ ਦੀ ਲੰਘਣ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪੈਰ ਉਸ ਉਪਰ ਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉਤੇ ਡਿੱਗ ਪਵੋ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ ਜੋ ਛੁੱਟ ਕੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਉਪਰ ਡਿੱਗ ਪਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚੇ ਉੱਪਰ ਨਾ ਲੰਘਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਹੈ।

ਜੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਛਿੱਕ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਰੁਕ ਕੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛਿੱਕ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਉਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਛਿੱਕ ਆਉਣਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਘਰੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਗਿਆਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਨ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਕੁੱਝ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ—

1. ਬਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਰਸਤਾ ਕੱਟਣਾ ਅਸ਼ੁੱਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਰਥੀ ਵੇਖਣਾ ਸੁਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਘੜਾ/ਬਰਤਨ ਵੇਖਣਾ ਸੁਭ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਬਰਤਨ ਵੇਖਣਾ ਅਸ਼ੁੱਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਂ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਾਂ ਕਾਂ

ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5. ਜੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਫਰਕੇ ਜਾਂ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਫਰਕੇ ਜਾਂ ਸੱਜੀ ਹਥੇਲੀ ਵਿਚ ਖੁਰਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸ਼ੁੱਭ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਸ਼ੁੱਭ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਂ ਧਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਫਰਨ ਜਾਂ ਖੱਬੀ ਹਥੇਲੀ ਵਿਚ ਖਾਰਿਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੁਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਲਟ ਅਸ਼ੁੱਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੇਵਲ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸੰਜੋਗ ਹੀ ਹੈ।

ਜਾਨਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋ ਲੱਗ-ਭੱਗ ਹਰ ਧਰਮ ਤੇ ਜਾਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹਨ, ਫੈਲ ਕਿਵੇਂ ਗਏ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਆਦਮੀ, ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਵਾਪਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਬਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਰਸਤਾ ਕੱਟਣ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਪਰਜਾ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤਦ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਰਸਤਾ ਕੱਟਣ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕੋ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਇਕ ਕੰਨਿਆ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੇਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਬਿੱਲੀ ਵੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਡਰੋਂ ਕਿ ਬਿੱਲੀ ਸਟੋਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਿਆਹ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਅਪਸ਼ਰਨ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਬਚਾ ਕੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਟੋਕਰੀ ਹੇਠ ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਟੋਕਰੀ ਉਪਰ ਮਠਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਰ ਟੋਕਰੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਬਿੱਲੀ ਨਿਕਲ ਨਾ ਸਕੇ। ਫੇਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਭ ਕੰਮ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਏ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿੱਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੰਜੋਗ ਵੱਸ, ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਗਿਆ। ਨੂੰਹ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਵੱਡੀ ਹੋ ਗਈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਵਿਆਹ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।

ਫੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਇੱਕ ਬਿੱਲੀ ਲਿਆਉ, ਇਕ ਖਾਲੀ ਟੋਕਰੀ ਲਿਆਉ ਅਤੇ ਇਕ ਮਠਿਆਈ ਦੀ ਭਰੀ ਟੋਕਰੀ ਲਿਆਉ। ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਉ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਟੋਕਰੇ ਨਾਲ ਢਕ ਕੇ ਉਪਰ ਮਠਿਆਈ ਭਰੀ ਟੋਕਰੀ ਨਾਲ ਦਬਾਉ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਇਉਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਸੱਸ ਨੇ ਵੀ ਇਦਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।

ਜਾਨਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋ ਲੱਗ-ਭੱਗ ਹਰ ਧਰਮ ਤੇ ਜਾਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹਨ, ਫੈਲ ਕਿਵੇਂ ਗਏ?

ਖੇੜਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਭੇਦ

ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਧਨ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਦਾ ਦਰਜਾ ਪੈਸੇ ਧੇਲੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਰੱਜੇ ਹੋਏ ਬੀਮਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨੂੰ ਪੈਸਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਫੌਰਨ ਜੁਆਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, “ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।” ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨੋਟ ਕਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਕਹਾਵਤ, “ਹੈਲਥ ਇਜ਼ ਵੈਲਥ” (HEALTH IS WEALTH) ਕਿ ‘ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਵੀ ਧਨ ਦੌਲਤ’ ਹੈ।

ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਐਹੋ ਜੇਹੇ ਜੀਨਜ਼ (GENES) ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਹੋਣ ਵੱਲ ਖੱਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ 30 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਚਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਉਮਰ ਵਧਾਉ ਜੀਨਾਂ’ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਢਲਦੀ ਉਮਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਖੋਜ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੀਨਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਬੁੱਢਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜਿਉਣ ਵੰਗ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ (LIFE STYLE) ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬੀਮਾਰੀ ਰਹਿਤ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਰ ਥਾਂ ਹਨ -ਸਾਰਡੀਨੀਆ ਵਿਚ ਬਾਰਬਾਰੀਆ, ਜਪਾਨ ਵਿਚ ਓਕੀਨਾਵਾ,

ਖੇਡਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਲੰਬੀ ਸੈਰ ਤੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ - ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਦਾਰੂ ਪੀਣ ਪੱਥ 'ਚ ਜਾ ਵੜੀਏ ਜਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁਸਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 6 ਤੋਂ 11 ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਜਿਉਣ ਵੰਗ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਿਕ “ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ” ਵਿਚ ਵੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੱਤ ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੀਂਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਹੈ - ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਹਤ ਵੱਲੋਂ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਬ੍ਰਿੰਘਮ
ਮੋਬਾ : 07763013424

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੋਮਾ ਲਿੰਡਾ ਅਤੇ ਕੋਸਟਾਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨੀਕੋਬਾ ਪੈਨਿਨਸੁਲਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਖਣ ਚਾਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਸ਼ਟ ਪੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ੀਲਾ ਹੋਜ਼ਕਿਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ - ਲੋਮਾ ਲਿੰਡਾ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ 42 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਔਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਰਿਜ਼ ਬੈਰੋਪਿਸਟ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਤੋਂ 10 ਵਰ੍ਹੇ ਛੋਟੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ, “ਮੈਂ ਭਾਵੇਂ 42 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ 30 ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਸੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਦੋਸਤ ਲੋਕ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟੈਨਿਸ

ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਜੀਨ ਮੌਸਮ ਜਾਂ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੋਈ ਅਲੋਕਾਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਰਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਰਕੇ ਹੀ ਲੰਬੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇਹ ਜਿਉਣ ਵੰਗ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੋਲਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਉਮਰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਹੈ।

ਖੋਜਕਾਰ ਡੇਨ ਬਿਉਟਨਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਆਦਤਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੀਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗਾਨੀ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ, ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਸਾਲ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।” ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅੱਠ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾਹਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਰਨਾ ਫਿਰਨਾ : ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭੇਦ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ 'ਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਜਿੰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਮ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਕਿਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਗਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ 'ਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਟੋਪ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤਰ ਕੇ ਤੁਰਕੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਸ ਤੇ ਸਫਰ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਗਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪ ਜਲਦੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਰਾਹ 'ਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਰ 'ਚ ਫਿਰ ਬੈਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਿਫਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਕੇ ਉਪਰ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਖ਼ੀਦਾ ਫਰੋਸ਼ੀ ਵੇਲੇ ਐਸਕਲੇਟਰਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਤੁਰਨਾ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਨਾ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 10-10 ਮਿੰਟ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੋਰੇ ਗੋਰੀਆਂ ਦਾ ਘਰ 'ਚ ਕੁੱਤਾ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਇਸੇ ਲੜੀ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋ ਵਾਰ ਸੈਰ ਕਰਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ

ਅਤੇ ਪੁੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਤੁਰਨਾ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪੇਟ ਭਰ ਕੇ ਨਾ ਖਾਣਾ : ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਦਾ ਕੈਹਰੇ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਦਿਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖਾਣਾ, ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੇਟ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਭਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਪੇਟ ਖਾਲੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, “ਅਗਰ ਚਾਰ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਹੀ ਖਾਉ।” ਦੇਰ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਧਾ ਖਾਣਾ ਪੇਟ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰ ਵੀ। ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਭਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਾ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੂਗਰ, (ਗਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ) - ਖੂਨ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਹਰਨੀਆਂ, ਗੁਰਦਿਆਂ, ਪਿੱਠ ਦਰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਮੋਟਾ ਇਨਸਾਨ ਬੇਸ਼ੁਰਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚੁਸਤੀ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਤਾਂ ਵੱਧ ਖਾਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਘੱਟ ਖਾਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਮਾਸ (ਮੀਟ) ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ : ਵੱਧ ਉਮਰ ਜਿਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਨੁਸ਼ਖਾ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਸ ਨਾ ਖਾਣ ਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਹੌਲਸੀਲ ਆਟਾ, ਦਾਣੇ, ਦਾਲਾਂ, ਟੋਫੇ, ਨਟਸ, ਬੀਜ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਹਫਤੇ

'ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਮਾਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੇਖਣ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮਾਸ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਵਿਚ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਦੇਖਣ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀ ਲੱਗੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮੀਟ ਵੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਲੱਗਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਵੀ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਖੁਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਵਧ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਨਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੀਕੇ ਵੀ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਰਮੋਨਜ਼ ਵੀ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ : ਵੱਧ ਉਮਰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਣ 'ਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ, ਇੱਕ, ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੋ ਛੋਟੇ, ਵਾਇਨ ਦੇ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲਵਾਇਨ ਦਾ ਸੇਵਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਵਾਇਨ ਪੀਣ ਤੋਂ ਵੀ ਦੋ ਦਿਨ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਵਾਇਨ ਵਿਚ ਐਂਟੀਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਫਰੀਰੈਡੀਕਲ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਗੁਰਦਿਆਂ, ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸੈੱਲ ਵੀ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਉਮਰ 'ਚ ਡੀਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦਾ ਰੋਗ ਲਾਉਣ 'ਚ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭੁਲੱਕੜ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਛਾਨਣ 'ਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਬਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਖਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮੀ ਵੀ ਖੱਟਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਲੁਆ ਕੇ ਇਸ ਅਮੁੱਲੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੱਢੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਰੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, “ਸ਼ਰਾਬ ਹੈ ਹੀ ਖ਼ਰਾਬ”। ਸਾਇੰਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਰਾਬ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਸਗੋਂ ਮਾਯੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਵੀ। ਸਮਾਜ 'ਚ ਵੀ ਕਲੰਕ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਉਹ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬੀ ਕਬਾਬੀ ਹੈ।”

ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਰੈਡ ਵਾਇਨ ਦੇ ਗਲਾਸਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦਾਰੂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੋਕਲਾ ਕਰਨਾ : ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਓਕੀਨੋਵਾ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ‘ਇਕੀਗਾਈ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨੀਕੋਇਨ ਲੋਕ ਇਹਨੂੰ ‘ਪਲੈਨ ਦੀ ਵੀਡਾ’ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਿਹਦਾ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰਜੁਮਾ ਹੈ : “ਮੈਂ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸੁੱਤਾ ਕਿਉਂ ਉਠਦਾ ਹਾਂ?” ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਹੋਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣ ਸਕੇ। ਕੁੱਝ ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਹੱਸਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਈ ਜੂਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਖਾਣ

ਪੀਣ ਲਈ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ, ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਆਰਥ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਲਿਤਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੰਤਵ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਮੱਦਦ ਕਰਕੇ, ਉਹਦਾ ਕੰਮ ਸੁਆਰ ਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੁਆ ਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ। ਸਾਡਾ ਮਨ ਅਕਿਹ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਫਲ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਭਰਵੀਂ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਆਵੇਗੀ, ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਬੈਠਰੀ ਰੀਚਾਰਜ ਹੋ ਕੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿਤ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਪੁਲਾਘਾਂ ਪੁੱਟੇਗੀ।

ਤਣਾਅ ਜਾਂ ਸਟਰੈਸ (STRESS) : ਜਿਹਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਟਰੈਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਤਾਬੜਤੋੜ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਟੈਨਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ, ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਸਾਵਾਂਵਨ, ਉਠਣਾ, ਬੈਠਣਾ, ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ, ਸੌਣਾ ਜਾਗਣਾ, ਘੁੰਮਣਾ ਫਿਰਨਾ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵਹਿਲੇ ਰਹਿਣਾ-ਗੱਲ ਕੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਤਣਾਅ ਰੂਪੀ ਦੌੜ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਚਿਖਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਾਬਾਜ਼ੀ ਛੱਡਕੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਤ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਹੈ, ਨੌਕਰੀ ਹੈ, ਘਰ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਹਨ, ਵਧੀਆ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਫਿਕਰ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ, “ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ?” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਫਿਕਰ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਗੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵੇਲੇ ਸਦਾ ਨਾਲ ਖੜਨਗੇ। ਇਹ ਤਣਾਅ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ ਅਸੀਂ ਆਪ ਸਹੇੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੈਕਿੰਡ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਸ ਸੈਕਿੰਡ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੁਤਫ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੈਕਿੰਡ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਚਿੰਤਾ, ਫਿਕਰ, ਟੈਨਸ਼ਨ, ਤਣਾਅ, ਸਟਰੈਸ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਅਜਾਈਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂ ਸੁਆਲ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਨਾਲੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਦਾ ਇਕਸਾਰਤਾ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਫਿਕਰ ਕਾਹਦਾ? ਕਦੇ ਘਾਟਾ, ਕਦੇ ਵਾਧਾ।

ਦਿਨ 'ਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਮਿੰਟ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬੈਠਿਆ ਜਾਂ ਲੇਟਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਾਹ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਤਣਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਸਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਾਹਰਲੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਘੋਗਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕਸਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰਵਾਰਕ ਨੇੜਤਾ : ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਭੇਦ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨੇੜਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜੀਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁੱਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਜਾਂ ਹੇਰਾਂ-ਫੇਰੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਤਰੇੜਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ 'ਚ ਬੱਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤਾ ਦੋਸ਼ ਬਿਗਾਨੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸਿਰ ਮੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਆਉਣ ਪਰਾਈਆਂ ਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜਨ ਸਕਿਆ ਭਾਈਆਂ।” ਪਰ ਦੇਖਣ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਸਕੇ ਭਾਈ ਸਾਡਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੱਲਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਦਨਾਮੀ ਭਾਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗਲ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਭਰਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਬਣ ਸਕੇ ਜੋ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਰੀਸ ਨਹੀਂ ਤੇ ਫਿਰ

ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ ਦਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਮਨਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕੱਠਿਆਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨ ਹਲਾਸ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੈਂਠ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੇਲੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਮਿਲਵਰਤਣ ਨਾਲ ਤਣਾਅ, ਸਟਰੈਸ ਅਤੇ ਟੈਨਸ਼ਨ ਵੱਧਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸਤ ਬਣਾਉਣਾ : ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅੱਠਵਾਂ ਨੁਸਖਾ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। “ਜੈਸੀ ਸੰਗਤ ਤੈਸੀ ਰੰਗਤ” ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਇਥੇ ਢੁਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮੇਲਜੋਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਜਿਉਣ ਢੰਗ ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਸਾਡਾ ਗੁੱਡੀ-ਜੋੜ ਸ਼ਰਾਬੀ-ਕੁਆਬੀਆਂ, ਜੁਆਬੀਆਂ, ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ, ਚੋਰਾਂ, ਡਾਕੂਆਂ, ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਤੇ ਕਦੇ ਕੁੱਝ ਨਾ ਖਾਧਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਪੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਜਿਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਮਕਨ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਅਸੰਭਵ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੂਲਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਕੋਈ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਕੇ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਿਲਕਵੇਂ ਅਸੂਲ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਲਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੰਬੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਖੇੜਿਆਂ ਭਰਿਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ 'ਚ ਰੋੜਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਸੂਲਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ

ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਹੀ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੋਸ ਅਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਮਾਹੌਲ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣਾਈਏ ਜੋ ਇਸ ਕੰਮ 'ਚ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੋਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵੀ ਹਮ-ਖਿਆਲਾਂ ਤੇ ਈ ਸਾਬਤ ਕਦਮੀਂ ਠਹਿਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤੀ ਦੀ ਅਹਿਮਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਆਉ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਇਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹਿਦੀ ਹੈ।

ਓਕੀਨਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੇਦ : ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੇ ਟਾਪੂਆਂ - ਓਕੀਨਾਵਾ ਔਰਤ ਦੀ ਔਸਤਨ ਉਮਰ 86 ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਔਸਤਨ ਉਮਰ 79.9 ਸਾਲ ਹੈ। ਓਕੀਨਾਵਾ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਔਸਤਨ ਔਰਤ ਨਾਲੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹਨ।

(ੳ) ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ : ਓਕੀਨਾਵਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਕਰਕੰਦੀ (SWEET POTATOES) ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਅਤੇ ਸੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫਾਈਬਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਹਾਰਾ ਹਾਚੀਬੂ : ਹਰ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਓਕੀਨਾਵਾ ਲੋਕ 'ਹਾਰਾ ਹਾਚੀਬੂ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੀਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪੇਟ ਸਿਰਫ਼ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਟ ਭਰਕੇ ਨਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਉਮਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਫਰੀ ਰੈਡੀਕਲਜ਼ ਘੱਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ੲ) ਸੱਚੇ ਦੋਸਤ : ਓਕੀਨਾਵਾ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਣਾਅ ਘੱਟਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਣਾਅ ਘੱਟਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਸ) ਸੋਇਆਬੀਨ ਦਾ ਸੇਵਨ : ਓਕੀਨਾਵਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੋਇਆਬੀਨ ਵਿਚ

ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਕਲੋਸਟਰੈਲ ਲੇਵਲ ਵੀ ਘੱਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਉਣ 'ਚ ਮੱਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਹ) ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ : ਓਕੀਨਾਵਾ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ 'ਇਕੀਗਾਈ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਫਾਇਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਮਾਗ ਜੁਆਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਲੋਮਾ ਲਿੰਡਨ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਭੇਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(ੳ) ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਪੂਰਨ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ : ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲੋਮਾ ਲਿੰਡਨ ਦੇ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਪੜਾਈ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕੰਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਣਾਅ, ਸਟਰੈਸ, ਟੈਨਸ਼ਨ ਘਟਦੀ ਹੈ।

(ਅ) ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ : ਇਥੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਸਨੀਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੰਜ ਜਾਂ ਛੇ ਗਲਾਸ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੌਕੇ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ੲ) ਕਿਸੇ ਕਲੱਬ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨੀ : ਲੋਮਾ ਲਿੰਡਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਕਲੱਬ, ਸਭਾ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਵੀ ਉਥੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਿਉਨ ਸਿਸਟਮ (IMMUNE SYSTEM) ਯਾਨਿ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸ) ਨਟਸ ਖਾਣੇ : ਇਹ ਲੋਕ ਬਦਾਮ, ਮੂੰਗਫਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਟਸ ਯਾਨਿ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਖਾਣ ਦੇ ਸ਼ੁਕੀਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵਿਆਂ 'ਚ ਉਹ ਫੈਟਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ਹ) ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ : ਇਥੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਸਿੰਦੇ ਕਿਸੇ ਐਹੋ ਜੇਹੇ ਲੋਕ-

ਹਿੰਡੂ ਕਲੱਬ, ਸਭਾ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨੀਕੋਇਆ ਪੈਨਿਨਸੁਲਾ ਕੋਸਟਾਰੀਕਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਭੇਦ ਹਨ। ਦੇਖਣ 'ਚ ਇਹ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਔਸਤਨ 60 ਸਾਲਾ ਵਸਨੀਕ ਦੇ 90 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੁੱਗਣੇ ਹਨ ਮੁਕਾਬਲਤਨ 60 ਸਾਲਾ ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦੇ।

(ੳ) ਕਾਮ ਸਬੰਧ : ਇੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਮਸਬੰਧ ਐਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿ ਅਗਰ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਿਤੇ ਇਸ਼ਕ ਪੇਚਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਅੱਧ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰੈਗੂਲਰ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਘੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਅ) ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫਲਾਂ ਨਾਲ : ਨੀਕੋਇਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਅੰਬ, ਅਨਾਨਾਸ, ਸੰਤਰੇ, ਕੇਲੇ ਅਤੇ ਪਾਪਾਇਆ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਲਾਂ ਵਿਚ ਐਂਟੀਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾਉਣ 'ਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਦਹੀਂ ਜਾਂ ਸਮੁਦੀ ਨਾਲ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ੲ) ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਬੜਾ ਘੱਟ ਖਾਣਾ : ਇਹ ਲੋਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹਲਕਾ ਫੁਲਕਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦਾ ਖਾਸ ਭੋਜਨ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਾਚਣ ਕ੍ਰਿਆ ਤੇ ਦਬਾਅ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਸ) ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਬਾਅਦ ਸੈਰ ਕਰਨੀ : ਕੀਕੋਇਨ ਵਸਨੀਕ ਦੁਪਿਹਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਲੰਬੀ ਸੈਰ ਲਈ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੀ ਧੁੱਪ ਤੋਂ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਪਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੁੱਧ ਹਵਾ ਦਾ ਵੀ ਸੇਵਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੰਥ ਦੇ ਕਾਜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤਿੰਨ ਕਾਜ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ਹ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ : ਇਹ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਹਵਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨਲਕਿਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਘਟਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਡੀਨੀਆ ਇਟਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰ ਹੋਣੀ ਕੋਈ ਅਚੰਭੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹਾੜ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੁੱਧ ਹਵਾ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ, ਭੇਡਾਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਿਉਣ ਢੰਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਂਗ ਹਨ।

(ੳ) ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਉਤਰਨਾ : ਇੱਥੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਚਰਵਾਹੇ ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਉਤਰ ਕੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਵਿਚ 490 ਕੈਲਰੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਜਿਸ਼ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਅ) ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਪਨੀਰ ਖਾਣਾ : ਸਾਰਡੀਨੀਅਨ ਲੋਕ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਪਨੀਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਗਾਂ ਦੇ ਪਨੀਰ ਨਾਲੋਂ 13 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਾਹਜ਼ਤਾ ਘੱਟਦੀ ਹੈ।

(ੲ) ਪਰਿਵਾਰਕ ਨੇੜਤਾ : ਇਹ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਕੋ ਘਰ 'ਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਿਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਲੋਕਾਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੱਧਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਸੀ ਘਟਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਸੀਬ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਸ) ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ : ਸਾਰਡੀਨੀਆ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਛੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬੀਨਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮੀਟ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਲੋਕ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

(ਹ) ਰੈਡ ਵਾਇਨ : ਇਹ ਲੋਕ ਲਾਲ ਵਾਇਨ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਜੀਹਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਐਂਟੀਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹਨ ਜੋ ਫਰੀਰੈਡੀਕਲਜ਼ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਹੱਦ ਦੇ ਗਲਾਸ ਹੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਾਲ ਵਾਇਨ ਦੇ ਪੀਤੇ ਜਾਣ।

ਲੰਬੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਖੇਡਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭੇਦ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਵਾਂਝਿਆ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 01679-241744 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਕੇ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ - ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ 'ਖਹਿਰਾ'

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਖੁੰਡਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਬੁਰਕੇ 'ਚ ਲੁਕੇ ਪਾਖੰਡੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੰਮ ਦੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਸ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਹਰ ਸਦੀ 'ਚ ਸਿਦਕਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੰਗਾਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਖੰਡੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਫ਼ਤ ਬਣ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਨੇ ਲਾਈਲੋਗਤਾ ਦੇ ਵਹਿਣ 'ਚ ਬਹਿ ਕੇ ਅਧਿਆਤਮਕਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਵਾਲਾ ਝੰਡਾ

ਸਿੰਘ ਮਨੋਜਮੋਟ ਬਿਜਨਸ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਆਲ - ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਜਾਂ ਸੁਭਾਗ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਜੁਆਬ - ਦੇਖੋ ਜੀ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ ਵੀ ਇਨਸਾਨੀ ਫਿਤਰਤ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਅਚਨਚੇਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ

ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਸ ਝੰਡੇ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਢਾਹੂ ਵਹਾਅ ਵੱਲ ਹੀ ਪਰਤਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਹੱਥ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਹੀ ਲੱਗੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਅੱਜ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮਤਲਬ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਮੱਧਯੁੱਗ ਨਾਲ ਧੱਕਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਗੂੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਢਾਈ ਕੁ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸਾਨਾਮੱਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਦਾ ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ ਰਸਤਾ ਵੀ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤੀ ਸਕੂਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਕੀਕੀ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ਼ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ "ਮੈਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦਾ ਜਦ ਤੁਰਦਾ ਤਾਂ ਰਾਹ ਬਣਦੇ ਹਨ।" ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕਾਫਲੇ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਅਣਬੱਕ ਰਾਹੀ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮੁੱਚਰ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਾਂਤ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ, ਮਜਬੂਰੀ, ਰੰਗ ਨਸਲ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਸਿਆ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਜਾਇਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਲੰਮਾ ਪੌਂਡਾ ਹੋਵਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਵਕਤ ਹੋਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਈ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣਾ ਫਿਰ ਮਾੜੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਸਿਦਕਦਿਲੀ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਆਪਣੀ ਵਤਨ ਫੇਰੀ ਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਣਜੀਤ ਝੁਨੇਰ ਜੀ ਦੀ ਹੋਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਛਾਪ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸੁਆਲ - ਖਹਿਰਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ?

ਜੁਆਬ - ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਸ਼. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 1.4.1958 'ਚ ਪਿੰਡ ਸੇਰੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ 'ਚ ਹੋਇਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੈਂ (10 ਵੀਂ ਤੱਕ) ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਨੋਸਰਿਰਾ ਪੰਨੂਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਈਮ ਟੂਡੇ ਚੈਨਲ ਦਾ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਹੈ। ਬੇਟੀ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬੀ. ਏ. ਬੀ. ਐਡ. ਹੈ ਐਮ. ਏ. ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਟੀ ਉੱਘੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਮਨਾ ਸਿੰਘ) ਨਾਲ ਥੀਏਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਛੋਟਾ ਬੇਟਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ

ਕੋਲੋ ਪੁਸਤਕ "ਤੇ ਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਰ ਗਏ" ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਜਿਹਾ ਫਟ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਸ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ 'ਚੋਂ ਉਪਜਿਆ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਬੀਜ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਪਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੈਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਡਾਰਵਿਨ, ਫਰਾਇਡ, ਐਮਰਸਨ, ਵਰਡਜ਼ਵਰਥ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹਿਆ।

ਸੁਆਲ - ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ?

ਜੁਆਬ - ਮੈਂ 1998 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਨੇਡਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਹਰਪਿੰਦਰ ਬਰਾੜ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਬਰਾੜ, ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵੀਰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੇਲੇ, ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਟਾਕਸ਼ੋਅ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਹੁੰਦੇ ਇਕੱਠਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਅਜਾਈਂ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਆਪ ਕਈ ਵਾਰ ਟੀ. ਵੀ. ਚੈਨਲ ਤੇ ਟਾਕਸ਼ੋਅ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ। ਚੰਗਾ ਗੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਾਂਗ ਉਧਰਲੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵੀ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਤਕੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਇਸ ਮੱਕੜ ਜਾਲ ਨੂੰ ਤਕੜੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸੁਆਲ - ਖਹਿਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਾਫੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸੋ?

ਜੁਆਬ - ਹਾਂ, ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮੈਂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਯੋਗਰਾਜ, ਗੱਗੂ ਗਿੱਲ, ਕਮਲਜੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਆਰਟਿਸਟਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਹਿੰਦੀ ਸੀਰੀਅਲ ਹਾਸੀਆਂ, ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪੀ. ਟੀ. ਮਾਸਟਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਨਾਲ "ਕਹਾਂ ਸੇ ਕਹਾਂ ਤੱਕ" ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਭੱਟੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਗੀਤ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆ ਵੀ ਲਿਖ ਲਈ ਦੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ। ਗੱਗੂ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਬਦਲਾ ਫਿਲਮ 'ਚ ਸਫਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 'ਇਸ਼ਕ ਨਚਾਵੇ ਗਲੀ ਗਲੀ', 'ਮੈਂ ਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ' ਅਤੇ 'ਉਡੀਕਾਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ' 'ਚ ਵੀ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਸੁਆਲ - ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਸ਼ਵ ਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ?

ਜੁਆਬ - ਦੇਖੋ ਜੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਇਸਲਾਮੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਲਝੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਦੂਹਰੇ ਮਿਆਰ ਵੀ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਹਨ। ਸਾਮਰਾਜ ਅਗਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ...। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਕੂਮਤਾਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਭੈਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ। ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਈਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਜੇ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਹੈ।

ਸੁਆਲ - ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਢਾਈ ਕੁ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੋਗੇ?

ਜੁਆਬ - ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਗਜ਼ੀਨ "ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ" ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਪੁਰਾਣਾ ਰੋਗ ਚੁਟਕੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸਗੋਂ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਕਦਮ ਹੈ। ਅੱਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇ ਰਹੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਛਪ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਪਾਠਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਕਾਫੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹਨ। ਪਿੱਟ ਮੀਡੀਏ 'ਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਚੰਗੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਏ 'ਚ ਕੰਮ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਕੋਲ ਸਰਮਾਇਆ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਮੁਫਤ ਦੇ ਮਾਲ ਤੇ ਪਲਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਹਲੜ ਲੋਕਾਂ

ਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਚ ਚੰਗੀ ਤੂਤੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਕੋਲ ਹਿੰਮਤ, ਹੌਸਲਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿਹਾ ਅਮੁੱਲ ਸਰਮਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਹਲੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।

ਸੁਆਲ - ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਾਂਗੂੰ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਜੁਆਬ - ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਹੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਜੇ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਜੇਮਜ਼ ਰਾਂਡੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜੇਮਜ਼ ਰਾਂਡੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਫਿਰ ਇਸ ਮੱਕੜ ਜਾਲ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਠੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸੁਆਲ - ਖਹਿਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਭ ਸੰਦੇਸ਼?

ਜੁਆਬ - ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗਾ ਕਿ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ, ਮਜਬੂਰੀਆਂ, ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਵੇ। ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦਾ ਪਾਠਕ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਠਕ ਹੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ 'ਚ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ।

ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਰਣਜੀਤ ਝਨੇਰ

ਅੰਗ ਦਾਨ-ਜੀਵਨ ਦਾਨ.....!

ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਇੱਕ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਨਾੜੀ ਫਟਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਲਈ। ਇਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਨਾਂ ਰਫਿਲ ਵਾਰਡਨ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸਾਂਦਰਾ ਵਾਰਡਨ ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਨਰਸ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਕਰੇਗ ਵਾਰਡਨ ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਾ ਡੇਵਿਡ ਨਾਲ ਗਲਾਸਗੋ ਦੇ ਕਲਾਇਡ ਬੈਂਕ ਏਰੀਏ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਰਫਿਲ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸਾਂਦਰਾ ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, "ਰਫਿਲ ਨੇ ਅੰਗ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਜਰੂਰਤ-ਮੰਦਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਸ ਵਿਆਕਤੀ ਦਾ ਗੁਰਦਾ ਰਫਿਲ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕ੍ਰਿਸਮੇ ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾ ਰਫਿਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ।" ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਹ ਨੇਕ ਇੱਛਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਕਿ, "ਉਹ ਚਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਕਿਸੇ ਲੋੜ-ਵੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸਕੇ।" ਸਾਂਦਰਾ ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, "ਰਫਿਲ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਦਮਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਚੁਸਤ ਲੜਕੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਨ ਬਚਾਈ - ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚਹੁੰਦੀ ਸੀ।" ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾ ਕਿ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਰਫਿਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੰਨਾ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨ ਬਚਾਈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਦਾਨ, ਸਰੀਰ ਦਾਨ ਅੰਗ ਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ, ਰਫਿਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਕੂਲ ਕਲਾਇਡ ਬੈਂਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਦਾਨ ਬਾਰੇ ਜਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

-ਤਰਲੋਚਨ ਮੁਠੱਡਾ, tmothada@yahoo.co.uk

ਸ਼ੰਕਾ ਨਵਿਰਤੀ....?

? ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਬੌਣੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟੋਆ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਬੱਲਿਓਂ ਬੌਣਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ?

○ ਕੁੱਝ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਨਸਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਕਾਰ 5-10 ਇੰਚ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਗਰਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਤੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਇੱਕ ਗਿੱਠ-ਮੁਠੀਏ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

? ਮਾਤਾ ਚਿੰਤਪੁਰਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਦੇਵੀ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸੱਚਾਈ ਕੀ ਹੈ? ਦੱਸਣਾ। ਅਸੀਂ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੇ।

○ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਚਿੰਤਪੁਰਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਵੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਵਧੀਆ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਇਹ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

? ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਧਾਤ ਦਾ ਕੜਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ? ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

○ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧੀਆ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਚੋਨ ਜਾਂ ਕੜਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ?

? ਹੱਥ-ਹੱਥੋਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੀਲੀਆ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਧਾਗਾ ਗਲ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗਲ ਵਿਚ (ਹਿਪਨੋਟਾਈਜ਼ ਕਰਕੇ) ਉਹ ਵਧਦਾ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ?

○ ਧਾਗਾ ਸੂਤ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੂਤ ਰੂੰ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖਿੱਚੇ ਤੋਂ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

? ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜਟਾਂ ਆਉਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਟਾਉਣ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਪਰ ਕਈਆਂ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

○ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਨਾ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਜਟਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਜਟਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਇੱਕ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੈਂਪੂਆਂ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰਸ਼ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਟਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦੇ ਆਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਟਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

? ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਉੱਡਣ ਤਸਤਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਹਨ?

○ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਪਲੱਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਉੱਡਣ ਤਸਤਰੀ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਫਸਲਾਂ ਵਿਚ ਪਏ ਚੱਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਡਣ ਤਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਚਲਾਕ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਨ।

? ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਾਲੇ ਇਲਮ ਰਾਹੀਂ, ਹੋਰ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਖੰਡ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀ? ਦੱਸੋ।

○ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਬੇ-ਦਸਤੂਰ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂਤਰ ਪੀ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਲਾਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਵੱਲੋਂ ਫਾਲਤੂ ਸਮਝ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਿਵੇਂ ਉਸਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਪਾਖੰਡਾਂ 'ਤੇ ਉਸਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ?

? ਕੀ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਵਾਲੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੱਚ ਹਨ?

○ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਬਾਰੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕਿਤਾਬ 'ਰਿਸ਼ਨੀ' ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 40-50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਆਰਥ ਛੁਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਇਹ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਲਕੀ ਸੋਚ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਾਪੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

? ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਦੇਵੀ ਦਾ ਜਗਰਾਤਾ ਜਾਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਨਾਨੀ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਘੁਮਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕ ਇਸ ਜ਼ਨਾਨੀ ਵਿਚ 'ਮਾਤਾ' ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤਿਲਕ ਆਦਿ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਜ਼ਨਾਨੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਰਹੱਸ ਕੀ ਹੈ?

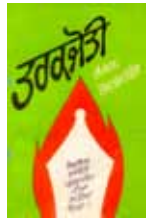
-ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਗੋਇਲ, ਬਰਨਾਲਾ
- ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅਸਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਘੁਮਾਉਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਨਾਸਤਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਸਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

'ਸ਼ੰਕਾ ਨਵਿਰਤੀ' ਕਾਲਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੋ :
ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਵਾਸ, ਗਲੀ ਨੰ. 8, ਕੇ.ਸੀ. ਰੋਡ, ਬਰਨਾਲਾ

ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਸਾਡਾ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਹੈ : 01679-241744, 233244

*** ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤ**

- ...ਤੇ ਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਰ ਗਏ/ ਅਬਰਾਹਮ ਕਾਵੂਰ 25/-
- ਦੇਵ, ਦੈਂਤ ਤੇ ਰੂਹਾਂ/ ਅਬਰਾਹਮ ਟੀ. ਕਾਵੂਰ 30/-
- ਪ੍ਰੇਤ, ਆਤਮਾ, ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਤੇ ਕਸਰਾਂ/ ਕੋਵੂਰ 40/-
- ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਾਫ਼ਾਸ਼/ ਡਾ. ਅਬਰਾਹਮ ਟੀ ਕੋਵੂਰ 50/-
- ਰੋਸ਼ਨੀ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਤਰਕਬਾਣੀ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਤਰਕਜੋਤੀ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਰੂਤਾਂ-ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਿਵੇਂ?/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 30/-
- ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਪਰਾਵਿਗਿਆਨ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 40/-
- ਨੰਨ੍ਹਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 15/-
- ਪੈੜ ਜੋ ਕਾਫ਼ਲਾ ਬਣੀ (ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ)/ ਮਿੱਤਰ 50/-
- ਮਾਓ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਗਿਆਨ ਸਾਗਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ/ ਸੰਪਾ. ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ 30/-
- ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੋਟੀ 'ਤੇ/ ਮਿੱਤਰ 30/-
- ਸ਼ੰਕਾ ਨਵਿਰਤੀ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 50/-
- ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 40/-
- ਜੋਤਿਸ਼ ਖੂਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ/ ਮਨਜੀਤ ਬੋਪਾਰਾਏ 20/-
- ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 15/-
- ਚੀਨੀਆਂ ਭੂਤ ਇੰਜ ਭਜਾਏ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 15/-
- ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- ਰੱਬਾਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 40/-
- ਰੱਬ ਕਦੋਂ, ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ?/ ਰਾਜਾ ਰਾਮ 20/-
- ਕਿਹੜਾ ਗੁਰੂ, ਕਿਹੜੀ ਮੁਕਤੀ?/ ਰਾਜਾ ਰਾਮ 40/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੋਕਾਂ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 60/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਨੇਹੇ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 60/-
- ਫਿਰ ਸੁਲਹੇ ਨਾ ਚੈਗਿਆੜੀ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 40/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦਰਸ਼ਨ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 30/-

- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕਾਵਿ ਵਿਅੰਗ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 30/-
- ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਹੱਸ/ ਜ਼ੇਮਜ਼ ਰਾਡੀ 150/-
- ਸਤਯੁੱਗ ਤੋਂ ਕਲਯੁੱਗ ਤੱਕ/ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਬਰਗਾੜੀ 20/-
- ਨੀਲੀ ਛਤਰੀ/ ਅਮਰਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ 30/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਾਰਤਾ/ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 80/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬੋਲੀਆ/ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ 15/-
- ਜੋਤਿਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ/ ਡਾ. ਆਰ. ਜੇ ਸਿੰਘ 30/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕਾਵਿ ਵਿਅੰਗ/ ਅਮਰਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ 30/-
- ਗੁੰਡ ਚੁਰਾਸੀ ਦਾ/ ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ 30/-
- ਕੀ ਖੂਨ ਕੀ ਸੱਚ/ ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ 40/-
- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ/ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਬਰਗਾੜੀ 30/-
- ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਰਗਾੜੀ/ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਬਰਗਾੜੀ 50/-
- ਦਰਸ਼ਨ ਪਰੰਪਰਾ/ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬੱਲ 50/-
- ਇੰਗਰਸੋਲ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਬਚਨ/ ਸੰਪਾ. ਅਮਿੱਤ 40/-
- ਵਾਸਤੁ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕੋਰਾ ਖੂਨ/ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਧੌਲਾ 40/-
- ਆਤਮਾ ਮੁੜਜਨਮ ਤੇ ਅਦਾਲਤ/ ਸੀਮਾ ਸਬਲੋਕ 40/-
- ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਬ/ ਰਣਜੀਤ ਝਨੌਰ 30/-
- ਤਰਕਵਾਰਤਾ/ ਰਣਜੀਤ ਝਨੌਰ 50/-
- ਪੁਖਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਸੰਵਾਦ / ਮੀਤ ਖੱਟੜਾ 20/-
- ਓਪਰੀ ਕਸਰ/ ਸਰਬਜੀਤ ਉੱਖਲਾ 40/-
- ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਬਾਬਾ/ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ 30/-
- ਨਾਸਟੋਡਰਮਸ ਬੇਨਕਾਬ/ ਜੇਮਜ਼ ਰੋਡੀ 150/-
- ਕੋਵੂਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?/ ਐਡਾਮੋਰੂਕ 35/-
- ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ/ ਡਾ. ਦੀਪਤੀ 20/-
- ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ/ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ 30/-
- ਰਜ਼ਨੀਸ਼ ਬੇਨਕਾਬ/ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ 30/-
- ਧਰਮ ਕੀ ਹੈ?/ ਗਰੀਨ ਇੰਗਰਸੋਲ 10/-
- ਕਸਰਾਂ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 30/-
- ਧਰਮ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ/ ਰਣਜੀਤ ਝਨੌਰ 50/-

*** ਹਿਪਨੋਟੀਜ਼**

- ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕੀ, ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ??/ ਤਲਵਾਰ 10/-
- ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ/ ਟੀ. ਐਸ. ਰਾਓ 25/-
- ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਖੀਏ?/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- * ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ**
- ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਦੂਗਰ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਾਦੂਗਰ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 30/-
- ਸਟੇਜ ਦੇ ਜਾਦੂ/ ਨਰਿੰਦਰ 30/-
- ਨੰਨ੍ਹਾ ਜਾਦੂਗਰ/ ਨਰਿੰਦਰ 20/-
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦਿਮਾਗੀ ਕਸਰਤਾਂ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਦਿਮਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ?/ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 30/-
- ਗਸਾਇਣਕ ਜਾਦੂਗਰ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਪਿੱਛੇ ਵਿਗਿਆਨ/ ਬੀ. ਪ੍ਰੇਮਾਨੰਦ 25/-
- ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 30/-
- * ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ**
- ਕਣ-ਕਣ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 15/-
- ਮਾਦੇ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਤੱਕ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 10/-
- ਮਨੋਰੰਜਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 20/-
- ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ/ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 20/-
- ਖੇਡ ਖੇਡ 'ਚ ਵਿਗਿਆਨ/ ਬਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ 20/-
- ਜੱਗ ਰਚਨਾ ਦਾ ਸੱਚ/ ਅਮਰਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ 20/-

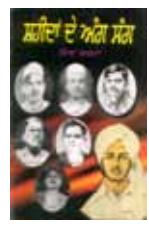
- ਧਰਮ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ/ ਡਾ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰਤਨ 40/-
- ਫ਼ਸਲਾਂ ਕਹਿਣ ਕਰਾਣੀ/ ਦੇਵਿੰਦਰ ਮੋਵਾੜੀ 30/-
- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ/ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ 30/-
- ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ/ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ 50/-
- ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ/ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ 50/-
- ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਹੱਸ/ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ 50/-
- ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ/ ਅਮਨ ਰਣਜੀਤ 30/-
- ਗਹਿਣਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 30/-
- ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ/ ਰਸਲ 40/-
- ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖੀਏ/ ਬਲਜਿੰਦਰਪਾਲ 30/-
- ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ/ ਗਗਨਦੀਪ ਝਨੌਰ 30/-
- ਵਿਗਿਆਨ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨ/ ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ 15/-
- * ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੁਵਾਦਤ ਪੁਸਤਕਾਂ**
- ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ/ ਸਿਗਮੰਡ ਫ਼ਰਾਇਡ 50/-
- ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਇਸ ਭਰਮ ਦਾ ਭਵਿੱਖ 50/-
- ਪੈਂਗਬਰ ਮੁਸਾ ਤੇ ਇੱਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ/ ਫ਼ਰਾਇਡ 40/-
- ਸਭਿਅਤਾ ਵਰ ਕਿ ਸਰਾਪ/ ਸਿਗਮੰਡ ਫ਼ਰਾਇਡ 50/-
- ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 50/-
- ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਾਜ/ ਐਲ. ਐਚ. ਮੌਰਗਨ 150/-
- ਜੀਵ ਦੀ ਉਤਪਤੀ/ ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਨ 150/-
- ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਤਪਤੀ/ ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਨ 100/-

*** ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਾਹਿਤ**

ਸੂਰਗ ਰੋਗ/ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ	10/-
ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ/ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ	10/-
ਕੈਂਸਰ/ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ	10/-
ਏਡਜ਼/ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ	10/-
ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ/ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	10/-
ਮਿਰਗੀ ਰੋਗ/ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	10/-
ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ/ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	30/-
ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਿਵੇਂ ਰਹੀਏ/ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	30/-
ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ/ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	25/-

ਸਿਹਤ ਫੁਲਵਾੜੀ/ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	50/-
ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ/ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ	10/-
ਔਰਤ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ/ਡਾ. ਮੋਹਨ	30/-
ਸੁਖਾਵੇਂ ਪਿਆਰ ਸਬੰਧ/ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ	30/-
ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਚਿਾਰਗ/ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ	60/-
ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ	100/-
ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ	100/-
ਆਉ ਸੋਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੀਏ/ਡਾ. ਮੋਹਣ	30/-
ਫੈਲ ਰਹੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਏਡਜ਼/ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ	40/-
ਬਾਲ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ/ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ	30/-

*** ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਤਾਬਾਂ**

ਮੈਂ ਨਾਸਤਿਕ ਕਿਉਂ ਹਾਂ/ਭਗਤ ਸਿੰਘ	5/-
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੁਣਵੇਂ ਵਿਚਾਰ/ਸਾਵਲਾ ਰਾਮ	10/-
ਸ਼ਹੀਦ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਜ਼ਾਦ / ਸ਼ਿਵ ਵਰਮਾ	10/-
ਸ਼ਹੀਦ ਰਾਜਗੁਰੂ / ਸ਼ਿਵ ਵਰਮਾ	10/-
ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ/ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	10/-
ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ/ਵਿਸ਼ਵਭਾਰਤੀ	10/-
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ/ਕਮਲੇਸ਼ ਮੋਹਨ	10/-
ਗਾਂਧੀ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੱਕ/ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ	10/-
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਾਸਤਿਕਤਾ/ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਫੀ	20/-
ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ/ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸਾਸਤਰੀ	30/-
ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਵਿਰਸਾਤ/ਭਗਵਾਨ, ਸਦਾਸਿਵ	40/-
ਕਿੱਸਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ/ਪ੍ਰੋ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ	40/-
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ੋਲੂ ਡਾਇਰੀ/ਸੱਤਯਮ ਵਰਮਾ	50/-
ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ/ਸ਼ਿਵ ਵਰਮਾ	50/-
ਸਾਮਰਾਜੀ ਪੌਸ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ/ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ	150/-
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ	40/-
ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ/ਡਾ. ਕੋਮਲ	50/-

*** ਇਨਕਲਾਬੀ ਨਾਵਲ**

ਪਰਬਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮੌਤ (ਨਾਵਲ)/ਅਨਿਲ ਵਾਰਵੇ	15/-
ਤੋਤੋਚਾਨ (ਨਾਵਲ)/ਤੇਤਸੁਕੋ ਤੁਰੋਯਾਂਗੀ	20/-
ਜਦੋਂ ਖੇਤ ਜਾਗੇ (ਨਾਵਲ)/ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ	20/-
ਚਮਕਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿਤਾਰਾ (ਨਾਵਲ)/ਲੀ ਸਿਨਤੀਅਨ	20/-
ਮੱਛੀ ਤੇ ਪਾਣੀ (ਚੀਨੀ ਨਾਵਲ)/ਚੈਨ ਤੈਂਗ ਕੀ	20/-
ਜੋ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ (ਨਾਵਲ)/ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ	300/-
ਜੰਗਲਨਾਮਾ/ਸਤਨਾਮ	100/-
ਬਾਲ ਸਿਪਾਹੀ (ਚੀਨੀ ਨਾਵਲ)/ਸ਼ੀ ਕੁਆਂਗ ਯਾਓ	30/-
ਮਾਸਟਰ ਸਾਹਿਬ/ਮਹਾਂਸ਼ਵੇਤਾ ਦੇਵੀ	30/-
ਸੱਚ ਦਾ ਝੰਡਾ/ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੜਪਿੰਡੀਆ	20/-
ਪਵਿੱਤਰ ਸੂਲੀ/ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੜਪਿੰਡੀਆ	20/-
ਤਾਰੀਖ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗੀ/ਕੁੱਕੜਪਿੰਡੀਆ	20/-
ਤਾਰੀਖ ਰੋ ਨਾ ਸਕੀ/ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੜਪਿੰਡੀਆ	20/-
ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤੇ ਤੋਂ/ਜੂਲੀਅਸ ਫੀਚਕ	50/-
ਨੀਲੇ ਪੱਤਰੇ/ਇਮਾਨਅਲ ਕਜ਼ਾਕੋਵਿਚ	50/-

*** ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤ**

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਗੀਤ	20/-
ਪਾਸ਼ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ/ਅਵਤਾਰ ਪਾਸ਼	40/-
ਗੁੰਜ ਬਗਾਵਤ ਦੀ/ਜਸਦੇਵ ਲਲਤੋਂ	80/-
ਉੱਠੋ ਨੌਜਵਾਨੋਂ/ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੌਰਪਾਲ	30/-
ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ 'ਚੋਂ (ਗੀਤ)/ਮਿੰਦਰਪਾਲ ਭੱਠਲ	30/-
ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ/ਦਰਸ਼ਨ ਭੋਤਨਾ	25/-
ਸੂਹੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਯਾਰ ਜੈਮਲ ਪੱਛਾ/ਤਜਿੰਦਰ	50/-
ਨਕਸਲੀ ਸ਼ਹੀਦ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਪੱਛਾ/ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ	50/-
ਛੱਲਾਂ ਲਹਿਰ ਦੀਆਂ/ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ	30/-

*** ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਾਰਤਕ**

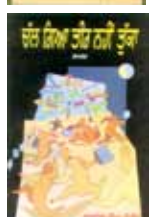
ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੁਕਤੀ ਸੰਘਰਸ਼/ਨੌਜਵਾਨ ਦਸਤਾ	30/-
ਸੂਹੀ ਸਵੇਰ/ਸਵੈ ਸਾਚੀ	30/-
ਮਿਥਿਹਾਸ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਦਾਰਥਵਾਦ	30/-
ਸਿੱਖ ਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ/ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ	80/-
ਕਲਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਨਕਸਲੀ ਸਰੋਕਾਰ/ਪ੍ਰਵਾਨਾ	40/-
ਇਨਕਲਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਿਹਰੀਪੰਨੇ	50/-
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਲਹਿਰ/ਪਰਵਾਨਾ	40/-
ਰੂਸੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ 'ਲਾਖੀ'/ਅਨੰਤ ਚੇਖਵ	20/-
ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ/ਫਰੈਡਰਿਕ ਡਗਲਸ	20/-
ਪ੍ਰੋ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਲੇਖ	60/-
ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੀ ਜੂਨ ਬੁਰੀ /ਗੁਰਚਰਨ ਜੈਤੋਂ	50/-

*** ਇਨਕਲਾਬੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ**

ਜੀਵਨ ਸੰਗਰਾਮ/ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਣਾ	30/-
ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਸਮਾਉਂ/ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਨੱਤ	150/-
ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਧਨੌਲਾ/ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ	30/-
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗਵਾਲੀਆ	20/-
ਦੇਸ਼ ਭਗਤ-ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਮਕ/ਬਲਵੀਰ	20/-
ਡਾਇਰੀ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ/ਪ੍ਰੋ. ਵੜੈਚ	50/-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ/ਬਲਬੀਰ ਲੌਂਗਵਾਲ	50/-
ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ/ਬਲਵੀਰ ਪਰਵਾਨਾ	30/-
ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਯੋਧਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਰਕ	50/-
ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੂਝਾ ਸਿੰਘ/ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ	300/-
ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਦੁਲਾ ਸਿੰਘ/ਜਰਨੈਲ ਅੱਚਰਵਾਲ	30/-
ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੋਧਾ ਮੈਡਮ ਕਾਮਾ/ਸੂਫੀ ਅਮਰਜੀਤ	40/-
ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਾਗਰ : ਪਾਸ਼/ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ	400/-
ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼/ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ	200/-

*** ਹੋਰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਪੁਸਤਕਾਂ**

ਤਾਮਿਲ ਗੁਰਿਲਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ/ਹਰਜਿੰਦਰ	50/-
ਕੁਠਾਲਾ ਕਾਂਡ/ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ ਲੌਂਗਵਾਲ	10/-
ਸੰਗਰਾਮੀ ਪਿੰਡ/ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅੱਚਰਵਾਲ	60/-
ਕਿਉਬਾ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ/ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੀਤ ਟਿਵਾਣਾ	70/-
ਸਿੱਖ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੇਤ/ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ	30/-
ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਇਰਾਕ ਜੰਗ/ਬਲਜਿੰਦਰ	20/-
ਸਮਕਾਲ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ/ਬਲਵਿੰਦਰ	70/-
ਜਿੱਤਾਂਗੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ/ਮਣੀਮਾਲਾ	50/-
ਭਾਰਤੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ/ਮੇਰੀ ਟਾਈਲਰ	80/-
ਜੋਗਿੰਦਰ ਬਾਹਰਲਾ/ਇੰਦਰਜੀਤ ਨੰਦਨ	40/-
ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੌਮੀਅਤ ਤੇ ਜ਼ਰੋਈ ਸਵਾਲ/ ਬਰਸਟ	50/-
ਹੀਰਸ਼ੀਮਾ ਦੇ ਫੁੱਲ/ਐਦਤਾ ਮਾਰਿਸ	65/-
ਗਾਥਾ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ/ਦੇਸ ਰਾਜ ਫਾਜ਼ਲੀ	30/-
ਕਿਰਤ ਦੀ ਕਰਵਟ/ਗੁਰਮੇਲ ਬੌਡੇ	50/-

* ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੁਸਤਕਾਂ	
ਤੋਤੋਚਾਨ/ਤੋਤਸਕੋ ਤੁਰੇਯਾਂਗੀ	20/-
ਗੁਲੀਵਰ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ/ਜੋਨਾਥਨ ਸਵਿਫਟ	15/-
ਮਾਲਵਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ	30/-
ਬਾਲ ਚਿਰਾਗ/ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ	15/-
ਸੁਨਿਹਰੀ ਭਵਿੱਖ/ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ	25/-
ਸੀਰਤ ਨਾਮਾ/ਨਵਰਾਹੀ ਘੁਗਿਆਣਵੀ	25/-
ਗਨੇਰੀਆਂ/ਨਵਰਾਹੀ ਘੁਗਿਆਣਵੀ	40/-
ਆ ਜਾ ਮੋਰਾ/ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.)	30/-
ਲੋੜ ਕਾਢ ਦੀ ਮਾਂ/ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.)	20/-
ਖੰਡ ਖਿਡਾਉਣੇ/ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.)	20/-
ਮੋਟੇ ਆਂਟੀ/ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.)	30/-
ਜਲਵਾ ਰੁੱਤਾਂ ਦਾ/ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ	20/-
ਮੇਰਾ ਸਕੂਲ/ਤਰਸੇਮ ਮਹਿਤੋ	30/-
ਜੈਜੀਨਾਮਾ/ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ	30/-
ਮੇਰਾ ਬਸਤਾ/ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
ਕਾਵਿ ਪਹਾੜੇ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ	20/-
ਘਰ ਦੀ ਰੋਣਕ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ/ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤ/ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
ਨਮੋਲੀਆਂ/ਨਵਰਾਹੀ ਘੁਗਿਆਣਵੀ	30/-
ਬੱਚੇ ਮੁਨ ਦੇ ਸੱਚੇ/ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ	50/-
ਹੀਰੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਵਾਂ ਦੇ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
ਸਾਡਾ ਸਕੂਲ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ	50/-
ਮਾਸਮ/ਨਵਰਾਹੀ ਘੁਗਿਆਣਵੀ	40/-
ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨ/ਪ੍ਰੋ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਚਾਹਲ	50/-
ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ/ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ	30/-
* ਟੈਕਨੀਕਲ	
ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਸੀ.ਪੀ.ਕੰਬੋਜ	50/-
ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ?/ਇੰਜ.ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ	50/-
ਮਸਤਾਨਾ ਮੋਟਰ ਮਿਸਤਰੀ/ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ	40/-
ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਕਿਵੇਂ ਜਾਈਏ/ਜਤਿੰਦਰ ਪੰਜਤੂਰੀ	40/-
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ/ਪ੍ਰੋ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ	70/-
ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਈਏ/ਜਤਿੰਦਰ ਪੰਜਤੂਰੀ	50/-
ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਕਿਵੇਂ	80/-
ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ/ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ	20/-
ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ/ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ	20/-
ਕੰਪਿਊਟਰ/ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ	20/-
ਰੋਬੋਟ/ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ	20/-
ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ/ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੋਜ	20/-
ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ-2005	20/-
ਆਓ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿੱਖੀਏ/ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ	50/-
ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਅ/ਰਣਜੀਤ	60/-
ਜਨਰਲ ਨਾਲਿਜ/ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵਾਰਵਲ	50/-
* ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਐਮ. ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ	
ਅਜੋਕਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬੇਨਕਾਬ	50/-
ਸਾਮਰਾਜੀ ਝੱਖੜ	80/-
ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ	70/-
ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੇਕਾਂ	100/-
ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ	100/-
ਕਿਵ ਕੁੜੇ ਤੁਣੈ ਪਾਲਿ	100/-
ਜੰਜੀਰਾਂ ਬਨਾਮ ਮੇਹਨਤਕਸ਼	100/-
ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ	100/-
ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਮੇਹਨਤਕਸ਼	100/-
ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਜਰੂਰੀ	100/-
ਕਟਿਹਰੇ 'ਚ ਰਾਜਨੀਤੀ	100/-

200 ਰੂਪੈ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ 'ਤੇ ਡਾਕ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ

* ਪ੍ਰੋ. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ	
ਆਜ਼ਾਦ ਔਰਤ	50/-
ਆਦਮ ਜਾਤ ਦਾ ਮਸਲਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ	70/-
ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਰਸਾ	70/-
ਵਾਰ ਮਲੂਰ ਦੀ ਮਹਲਾ ੧ ਅਤੇ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ	100/-
ਵਾਰ ਮਾਝ ਅਤੇ ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ	100/-
* ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ	
ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਰੋਗ	20/-
ਮੌਤ ਦਰ ਮੌਤ	30/-
ਬੰਦ ਗਲੀ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦੇ	30/-
ਰੱਤਾ ਥੋਰ	30/-
ਘਰਕੀਣ	30/-
ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਮੁੱਲ	30/-
ਅਰਥਾਤ	30/-
ਇਤਫ਼ਾਕ	30/-
ਜੁਆਬ ਦੇਹ ਕੌਣ	30/-
ਤੁਰਦਿਆਂ ਤੁਰਦਿਆਂ	30/-
ਮਲਵਈ ਸਭਿਆਚਾਰ	30/-
ਪੰਜਾਬੀ ਦਿੱਖ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ	30/-
ਫਲੋਰੰਜਨੀ ਦੇ ਫੁੱਲ	25/-
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੋਗਾਤ	50/-
* ਨਾਵਲ	
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗ/ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਮੋਸ਼	15/-
ਕਰਜ਼ਈ ਸੁਪਨੇ/ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਮੋਸ਼	25/-
ਕੋਲਿਆਂ ਦੇ ਦਲਾਲ/ਕੌਰ ਚੰਦ ਰਾਹੀ	20/-
ਵਾ ਵਰੋਲੇ/ਬੀਰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ	25/-
ਵਿੰਗ ਤਤਿੰਗੇ ਰਾਹ/ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ	40/-
ਸ਼ਰੀਕ/ਨਫ਼ਤਰ ਝੁਟੀਕਾ	30/-
ਕਾਤਲ ਕੌਣ (ਜਸੂਸੀ ਨਾਵਲ)/ਰਮਨਪਾਲ ਰਿਸ਼ੀ	20/-
ਇੱਕ ਸੀ ਸਰੀਫ਼ਾਂ/ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦਰਦ	20/-
...ਤੋਂ ਲਗੂ ਵਹਿਦਾ ਰਿਹਾ/ਡਾ. ਬਿੱਲੂ ਰਾਏਸਰ	30/-
ਮਰਜੀਵੜਾ/ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ	150/-
ਗਲੀ ਨੰ: 4/ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਨੂਰ	50/-
ਰਾਹੁਕੇਤੂ/ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	40/-
ਪਾਪੀ/ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਨੂਰ	20/-
ਸਰਕਲ/ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿਹਜੀ	30/-
ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ/ਧਰਮਿੰਦਰ ਬਾਵਾ	50/-
ਬਲਦੇ ਸ਼ਿਵਿਆਂ ਦਾ ਸੇਕ/ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ	100/-
ਕੌਣ ਜਿੱਤਿਆ/ਹਰਚੰਦ ਗਿੱਲ ਮਿਆਣੀ	30/-
ਪਿੱਪਲ ਵਾਲਾ ਮੋੜ/ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	40/-
ਜੱਟ ਦੀ ਜੂਨ/ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ	20/-
ਰੂਪ ਦੇ ਰੰਗ/ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	40/-
ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ/ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	30/-
ਚਿਹਰੇ/ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ	100/-
* ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ	
ਡੰਗ ਅਤੇ ਚੋਭਾਂ/ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਸ਼ਰਮਾ	10/-
ਪਰਵਾਸੀ ਧੰਦੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਸ਼ਰਮਾ	10/-
ਮੇਰੇ ਸਾਗਿਰਦ/ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਸ਼ਰਮਾ	20/-
ਟੋਟਕੇ ਭੰਡਾਂ ਦੇ/ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ	40/-
ਹੋਰ ਫਿਰ/ਨਿਰੰਜਨ ਸ਼ਰਮਾ	30/-
ਚੱਲ ਗਿਆ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਤੁੱਕਾ/ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	20/-
ਰੋਵਤੁ ਜਾਇ ਸੁ ਹਸੈ/ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਗਿਆਣੀ	15/-
ਮਸਲਾ ਲਟਕ ਗਿਆ/ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ	40/-
ਹੱਸੋ ਪੈਥੀ/ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ	30/-

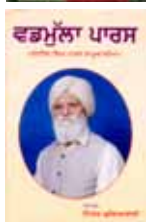
*** ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ**
 ਮੇਰੀ ਡੈਨਮਾਰਕ ਫੇਰੀ/ਕੇ. ਐਲ. ਗੋਇਲ 20/-
 ਮੇਰੀ ਧਰਤੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕ(ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ)/ਰਾਮ ਮੂਰਤ 25/-
 ਪੁਰਿਕਰਮਾ (ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ) 15/-
 ਗੌਤਮ ਦੀ ਗੋਦ (ਨਿਪਾਲ ਯਾਤਰਾ) 15/-
 ਪਤਾਲ (ਅਮਰੀਕਾ ਕਨੈਡਾ ਯਾਤਰਾ) 30/-
 ਦੀਰਾ ਟਾਵਰ (ਡੁਬਈ ਯਾਤਰਾ)/ਰਾਮ ਮੂਰਤ ਸਿੰਘ 30/-
 ਪੂਰਬੀ ਬੁਰਾ (ਸਿੰਘਪੁਰ ਯਾਤਰਾ)/ਰਾਮ ਮੂਰਤ ਸਿੰਘ 30/-
 ਪੱਥਰ ਬੋਲਦੇ ਹਨ/ਰਾਮ ਮੂਰਤ ਸਿੰਘ 40/-
 ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕ/ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ 40/-
 ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ /ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ 30/-
 ਵੱਖਰੀ ਧਰਤੀ ਵੱਖਰੇ ਲੋਕ/ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ 30/-
 ਮੇਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਫੇਰੀ/ਨਿਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ 30/-
 ਅੱਖੀਂ ਦੇਖ ਨਾ ਰੱਜੀਆਂ/ਨਿਰਪਾਲ ਜਲਾਲੀਵਾਲ 30/-
 ਸੁਨਹਰੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ/ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ 30/-

*** ਜੀਵਨੀਆਂ**
 ਵਡਮੁੱਲਾ ਪਾਰਸ/ਨਿਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ 50/-
 ਧਰਤੀ ਪੁੱਤਰ/ਵਿਜੈ ਬੰਬੋਲੀ 50/-
 ਠਰੀ ਚਾਨਣੀ ਦਾ ਗੀਤ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 30/-
 ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਦਾ ਗਾਇਕੀ ਸਫ਼ਰ 30/-
 ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਜਾਂਬਾਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ 50/-
 ਜਿੰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ/ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ 50/-
 ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ/ਨਿਦਰ ਘੁਗਿਆਣਗੀ 30/-
 ਟੁਸੇ ਦੀ ਟਹਿਕ/ਸੀ. ਮਾਰਕੰਡਾ 150/-
 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਗੀ ਫੁੱਲ/ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 50/-
 ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ/ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ 60/-
 ਭਾਈ ਰੁਪ ਚੰਦ ਜੀ/ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ 100/-
 ਹਰਨਾਮ ਦਾਸ ਸਹਿਰਾਈ/ਨਿਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ 50/-
 ਸਤਰੰਗੀ ਸਿਆਸਤ/ਜਗਸੀਰ ਪੱਖੀ 50/-
 ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸ਼ੱਕਰ ਗੰਜ/ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੀਤ ਟਿਵਾਣਾ 50/-
 ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਚਾਨਣ ਦੀ ਲੋਅ-ਡਾ. ਰਮੇਸ਼/ਰਣਜੀਤ 150/-
 ਭਾਈ ਰੁਪ ਚੰਦ/ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ 100/-
 ਝੱਖੜਾਂ 'ਚ ਵਗਦਾ ਦਰਿਆ/ਰਣਜੀਤ ਪ੍ਰੀਤ 100/-
 ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ/ਸਵਰਣ ਟਹਿਣਾ 150/-
 ਜੀਵਨੀ ਗੁਰੁ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ/ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ 125/-
 ਹਰਦਿਆਲ ਚੰਦ ਜੈਦਕਾ/ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀਨਾ 100/-

*** ਕੁਟੇਸ਼ਨਾਂ**
 ਵਿਚਾਰ ਦਰਸ਼ਨ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 30/-
 ਕਤਰਾ ਕਤਰਾ ਸਮੁੰਦਰ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 40/-
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 40/-

*** ਨਾਟਕ**
 ਸੱਤੀ ਵੀਹੀਂ ਸੌ/ਪ੍ਰੋ. ਸਰਬਜੀਤ 20/-
 ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ/ਜੋਗੇ ਭੰਗਲ 15/-
 ਸੀਤਾਇਣ/ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੋਨੀ 20/-
 ਗਾਥਾ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ/ਹਰਨੇਕ ਚੌਧਰੀ 40/-
 ਸਜਾ ਸੱਚ ਨੂੰ/ਬਾਬੂ ਸਤਵਰਗ 20/-
 ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੰਗ ਮੱਚ ਤੇ/ਗੁਰਚਰਨ ਚਪਰਚੜੀ 50/-

*** ਸੱਭਿਆਚਾਰ/ਕਵੀਸ਼ਰੀ**
 ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ/ਮਾਲੜੀ 30/-
 ਮਾਡਰਨ ਜੁਗਨੀ/ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ 30/-
 ਮੇਰੀ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਲੋਕ-ਪਿੰਡ ਖੁੰਡੀ ਕਲਾਂ/ਰਾਮਸਰੂਪ 30/-
 ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਮਾਰਤੰਡ/ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖੱਧਨੀ ਵਾਲੇ 600/-
 ਸਿੱਖੀ ਕਾਵਿ/ਬਾਬੂ ਰਜਬ ਅਲੀ 280/-

ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਵਾਓ

*** ਕਹਾਣੀਆਂ**
 ਕਣੀਆਂ/ਰਾਮ ਮੂਰਤ ਸਿੰਘ 10/-
 ਕਿਉੜੇ ਦੀ ਮਹਿਕ/ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ 20/-
 ਨਿਰਾਲਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ 30/-
 ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ/ਨਿਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ 30/-
 ਸੁਪਨੇ ਤੇ ਸੰਤਾਪ (ਅਮਰੀਕੀ ਕਹਾਣੀਆਂ) 50/-
 ਅਣਗੌਲੇ ਆਦਮੀ/ਗੁਰਮੇਲ ਮਭਾਹੜ 30/-
 ਕੱਚੇ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਵਾਸੀ/ਗੁਰਮੇਲ ਮਭਾਹੜ 30/-
 ਜਾਗਦੇ ਲੋਕ/ਗੁਰਮੇਲ ਮਭਾਹੜ 30/-
 ਧਰਤੀ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ/ਗੁਰਮੇਲ ਮਭਾਹੜ 30/-
 ਜੰਗ ਜਾਗੀ ਹੈ/ਗੁਰਮੇਲ ਮਭਾਹੜ 30/-
 ਵਿਵਰਜਿਤ ਪੁਸਤਕ/ਸੁਲਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.) 30/-
 ਕੋਸ਼ ਦੀ ਟਹਿਕ/ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂਰ 30/-
 ਅਹਿੰਸਾਸ/ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਟਹਿਣਾ 25/-
 ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ/ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ 50/-
 ਮਿਲਿ ਕੈ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ 50/-
 ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਲਾਸਾਂ/ਸੁਲਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.) 30/-
 ਦਾਨਾ ਦੁਸ਼ਮਣ/ਸੁਲਖਣ ਮੀਤ (ਪ੍ਰੋ.) 30/-
 ਸੁਵਣੀ ਸੁਣੀ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਜਸਵੰਤ ਅਗਿਆਨੀ 20/-
 ਨਰਕ ਕੁੰਡ/ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ 15/-
 ਢਲਦੀ ਦੁਪਹਿਰ/ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ 50/-
 ਅੱਲ੍ਹੇ ਜ਼ਖ਼ਮ/ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ 20/-
 ਬਦਲਦੀ ਸੋਚ/ਅਮਨ ਰਣਜੀਤ 10/-
 ਉਪਰਾ ਖੇਤ/ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ 30/-
 ਲੱਪ ਚਿਣਗਾਂ ਦੀ/ਸ਼ਿਵ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ 50/-
 ਕਾਹੀ ਵੱਢ/ਜੋਗੇ ਭੰਗਲ 50/-
 ਚਿੜੀਆਂ/ਪਰਮਜੀਤ ਪੰਮਾ ਪੇਂਟਰ 30/-
 ਲੇਖਾ/ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ 30/-
 ਪੰਖ ਪਿੰਜਰਾ ਦੇ ਪਰਵਾਸ/ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ 100/-
 ਅਮਰ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 50/-
 ਸਿਲਤ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਰਾੜ 50/-
 ਆਦਿ ਅੰਤ/ਅਮਰ ਕੋਮਲ 100/-
 ਚੁੱਪ ਦੇ ਬੋਲ/ਭੁਪਿੰਦਰ 'ਜੈਤੋ 30/-
 ਅਸੀਂ ਤੁਸੀਂ/ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ 50/-
 ਸੋਨ ਮਿਰਗ ਦੀ ਵਾਰਤਾ/ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ 50/-
 ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ/ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਬਰ 50/-
 ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ 50/-
 ਹਾਰੀ ਜੰਗ ਦਾ ਨਾਇਕ/ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ 30/-
 ਘੋੜੇ ਵਾਲਾ ਚੌਕ/ਅਮਰੀਕ ਤਲਵੰਡੀ 50/-
 ਗਮਾਂ ਦੀ ਪੰਡ/ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ 50/-
 ਵਿਲਕਦੀ ਗਰੀਬੀ/ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ 50/-
 ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ/ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ 70/-

ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਪੁਸਤਕ ਹੁਣ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਵੀਪੀਪੀ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਸਾਡੇ ਨੰਬਰ ਹਨ :
01679-241744, 233244
ਨੋਟ : 200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ 'ਤੇ ਹੁਣ ਡਾਕ ਖਰਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਪੂਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ 'ਸਫਲ' ਦੁਸਪਤਲਾਂ

ਸਪੇਨ 'ਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਰਜਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਸਫਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਖਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਣ

ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਸਰਜਨਾਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਇਸ ਵਿਚ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਦਾਨਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ, ਦੰਦ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਸੇਹਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ

ਲਾਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਰੇਨਸਫਾਰਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 30 ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਨੇ ਕਰੀਬ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਸਰਜਰੀ 'ਚ ਲਗਾਇਆ।

ਪੂਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸਫਲ ਸਰਜਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਔਰਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ

'ਚ ਨੌਂ ਅਜਿਹੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਪੇਨ 'ਚ ਹੋਈ ਤਾਜਾ ਸਰਜਰੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਾਣਾ ਖਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਬੋਲ ਵੀ ਸਕੇਗਾ, ਪਰ ਅਜੇ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਕਿਉਂ ਡਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸੁਪਨੇ !

ਤੁਸੀਂ ਗਹਿਰਾਈ 'ਚ ਗੌਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਕੋਈ ਰਾਕਸ਼ਸ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹੋ, ਚੀਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਅਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੀ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਲੇਟ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਕਰੀਬੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ... ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਸੁਪਨਾ ਟੁੱਟਣ ਤੇ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਗ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ

ਜਾਂ ਪਸੀਨੇ ਪਸੀਨੀ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਿਆਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸਥਿਤ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਦਾ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਡਰੀਮ ਨੇ ਕਰੀਬ 2000 ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਲਿੰਕ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ

10 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 'ਚ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ 48 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਡੇਲੀ ਮੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੁਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ 'ਚ ਛੋਟੀ ਉਮਰ 'ਚ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ ਯਾਨੀ ਇਕਦਮ ਗੰਜਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਗਿਰਨਾ, ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਪੇਪਰਾਂ 'ਚ ਬੈਠਣਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਧਾਰਨ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੁਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਨੌਕਰੀ

'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਡਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਗੰਜੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ, ਨੈਣ ਨਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੋ ਜਾਣਾ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਰ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹਾਰਮੋਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਕਸ਼ਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਪਨਾ ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡ੍ਰੀਮ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡੇਵਿਨਾ ਮੈਕੇਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਣਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸੁਲਝ ਨਹੀਂ ਸਕੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਇਲਾਜ

ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਛੇਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਨਿਕ ਚਿਕਨ ਜਾਂ ਮੁਰਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਇਓ-ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਈ ਵੱਡੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਭੱਟਾਚਾਰਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਦਲ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਨਿਕ ਚਿਕਨ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਈਰੈਕਟਾਰੇਟ ਆਨ ਪਾਲਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਨਿਕ ਚਿਕਨ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹਾਇਕ : ਤਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਭੱਟਾਚਾਰਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਨਿਕ ਚਿਕਨ ਇੱਕ ਐਸੀ ਮੁਰਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜੀਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਰਗੀਆਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੂਸਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਭੱਟਾਚਾਰਜ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ 'ਜੇਲੀ ਫਿਸ਼' ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਚਿਕਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਗੁਣ ਤੱਕ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਹੈ ਖਤਰਨਾਕ

ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮ ਹੈ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦਾ ਦੌਰੇ ਠੀਕ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੜੀ 'ਚ ਬਰਤਾਨੀ ਅਤੇ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਖਤਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਖੂਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਕਲੀਨਿਕਲ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋ. ਪੀਟਰ ਰਾਥਵੇਲ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰਗਰ ਦਵਾਈ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸਾਇੰਸਦਾਨ

ਮੈਲਬਰਨ - ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਐਸੀ ਦਵਾਈ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਾਲ ਝੜਨੇ ਅਤੇ ਅਲਸਰ ਵਰਗੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੋਣਗੇ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਹੇਰਾਲਡ ਸਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬੀ. ਜੀ. ਐਕਸ - 100 ਨਾਂ ਦਵਾਈ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਜੌੜਨ ਵਾਲੀ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਵਾਈ ਕੈਂਸਰ 'ਚ ਬਲੱਡ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹਨ। ਇਹ ਦਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾਂ 'ਚ ਨਵੀਂ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸਟੈਂਡਰਡ ਮੈਡੀਸਨ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗੀ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਚੂਹਿਆਂ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਨਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਂਸਰ ਰਿਸਰਚ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਬੈਠਕ 'ਚ ਇਸ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਰਾਅਲ ਮੈਲਬਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਜਯੇਸ਼ ਦੇਸਾਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਵਾਈ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਹੋਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣਗੇ ਸਟੇਮ ਸੈਲ

ਲੰਦਨ - ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਨ ਧਮਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਮ ਸੈਲ ਦੇ ਜਰੀਏ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਜਰਨਲ 'ਚ ਛਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਨੇ ਸਟੇਮ ਸੈਲਸ ਉਗਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਧਮਣੀਆਂ 'ਚ ਗਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਮ ਸੈਲ ਦੇ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਧਮਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਪੂਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

✱ ਏਡਜ਼ 'ਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕੇਲਾ

ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਲੇ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਵਾਲਾ ਇਕ ਰਸਾਇਣ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਦਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਲੱਗਣਗੇ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਕੋਲੇ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਕੇਲਾ ਨਿਰਯਾਤ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ ਅਤੇ ਏਡਜ਼ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਲੜਕੀਆਂ ਇਸਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਕੰਮ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 57 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਰੁੱਪ ਸਟੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸਮਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਖਿਆਲ, ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਚ ਗਹਿਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਸਾਇੰਸ

✱ ਘਟੀਆ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਲੰਦਨ - ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਖਾਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਉ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਸਬਰ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਹੋ। ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੋਲੀ ਮੇਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਖੋਜੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਕੇਵਲ ਮੋਟਾਪੇ 'ਚ ਹੀ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਗੋਂ ਵੇਬਜ਼ਾ ਬੇਸਬਰ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਖੋਜ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਰੋਜ਼ ਬਰਗਰ, ਪਿਜ਼ਾ, ਨਿਊਡਲ ਆਦਿ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬੇਸਬਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੇਨ ਖੋਜੀ ਚੇਨ-ਬੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ

'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

✱ ਮਿਰਚ ਖਾਓ ਅਤੇ ਮੋਟਾਪਾ ਭੁੱਲ ਜਾਓ

ਐਨਬੀਟੀ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਰਚ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਲਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਮੋਟਾਪਾ ਵੀ ਘੱਟਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਰਚ ਖਾਣ ਨਾਲ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਿਰਚ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਜੋ ਗੀਟ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚਲੇ ਕੈਲੋਰੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਟ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਿੱਖੀ ਮਿਰਚ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਵਧੀਆ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਸੇਈਸਿਨ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ ਤੱਤ ਕੁਝ ਘੱਟ ਤਿੱਖੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ 'ਚ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ 34 ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ 28 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ।

ਘੱਟ ਸੌਣਾ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਛੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੌਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜਰਾ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਘੱਟ ਸੌਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋਣ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ 12 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਨੌਂ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ 'ਚ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਣਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਵਾਰਿਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨੀਂਦ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਅਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਨੀਂਦ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਫ਼ਬੂਗ ਦੇ ਨੀਂਦ ਸੋਧ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ

ਹੈ, "ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਨੀਂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਨੀਂਦ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਪਰ ਇਕ ਰਾਤ ਛੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੌਣਾ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

* ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇਖਣਾ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ

ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਸੋਧਕਰਤਾ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ

ਉਮਰ 'ਚ ਉਸਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋਧਕਰਤਾ ਟੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਜੰਕ ਫੂਡ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੋਧਕਰਤਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਦੇਖਣ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

10 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਟੀ. ਵੀ. ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚਿਪਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਕਲਾਸ 'ਚ ਘੱਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਣਿਤ 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਡਾਕਟਰ ਲਿੰਡਾ ਪਗਾਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਬਚਪਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨ ਦਿਮਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਮਰ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਟੀ. ਵੀ. ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਬੱਚੇ ਗਲਤ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

* ਇਜੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ, ਸੁੰਘਣ ਵਾਲਾ ਇੰਸੁਲਿਨ ਤਿਆਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਡਾਈਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਧੀਆ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇੰਸੁਲਿਨ ਦੀ ਸੂਈ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਸੁੰਘਣ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨਕਾਈਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ - ਇਹ ਦਵਾਈ ਸੁੱਕੇ ਪਾਊਡਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੰਘਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਵਾਈ ਦੇ ਕਣ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਖੂਨ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਦੇ 12-15 ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਅਸਰ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਲਿਐਨ ਬੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਵਾਈ ਇਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਸਰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਪਿਛਲੀ ਦਵਾਈ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਖੋਜ਼ਾ ਸਾਵਧਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਡਾਈਬੀਟੀਜ਼ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਸੁਲਿਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਵਧੀ ਦੇ ਲਈ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਜਾਨਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਸੰਭਵ ਹੈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਚਾਈਲਡ !

ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਤੇਂਦੂਲਕਰ, ਕਲਾਸ 'ਚ ਆਇਸਟਾਈਨ, ਮੰਚ 'ਤੇ ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ..... ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਕੁੱਝ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਤੀ। ਜੋ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇਹ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਇੱਕ ਹੀ ਬੱਚੇ 'ਚ ਹੋਣ, ਉਹ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਚ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਸੁਪਰ ਚਾਈਲਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂਕਿ ਸਾਇੰਸ ਇਸ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਸੁਪਰ ਚਾਈਲਡ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਮਾਈ ਦਾ ਜਰੀਆ। ਸੁਪਰ ਮੋਮ, ਸੁਪਰ ਡੈਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸੁਪਰ ਚਾਈਲਡ.... ਇਸ 'ਚ ਹੋਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਕਲ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਅਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੇਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰ ਚਾਈਲਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੋਤਿਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਲਾਜ਼ਿਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਮਹੱਲ ਅਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਜਰੀਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਪੈਦਾਇਸ਼ੀ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਸ਼ਿਆਰ ਅਤੇ ਕਾਬਲ ਹੋਵੇ।

'ਚੀਨੀ ਬੁਆਏ' ਨੇ ਕੀਤਾ ਚੀਨੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ

ਬੀਜਿੰਗ - ਇਕ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮੱਛੀ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨਿਕਲਣ ਕਾਰਨ ਡਾਕਟਰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹਨ। ਪੂਰਵੀ ਚੀਨ ਦੇ ਜਿਨਹੂ ਨਾਮ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਗ ਸ਼ੇਂਗ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜੈਨੇਟਿਕ ਰੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ 'ਫਿਸ਼ ਬੁਆਏ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੱਦਦੇ ਹਨ। ਜਨਮ ਦੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮੱਛੀ ਵਰਗੇ ਛਿਲਕੇ ਬਣਨ ਲੱਗੇ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸਾਂਗ ਦੇਹੁਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਰਫ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਮੇਲਰ ਇਚਥਾਐਸਿਸ ਨਾਮਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਵ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕੋਂ

1.	ਐਰ ਦੇਵ ਪੁਰੁਖ ਹਾਰ ਗਏ	25/-
2.	ਦੇਵ ਐਰ ਦਾਨਵ	40/-
3.	ਭੁੱਤਾਂ ਕਾ ਖਿਕਾਰ	40/-
4.	ਵਿਜ਼ਾਨ ਐਰ ਪਰਾਵਿਜ਼ਾਨ	40/-
5.	ਰੈਸ਼ਨੀ	20/-
6.	ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਬ, ਕਹਾਂ, ਐਰ ਕੈਸੇ ?	20/-
7.	ਹਿਪਨੋਟਿਜਮ ਕਯਾ, ਕਯੋਂ ਐਰ ਕੈਸੇ ?	15/-
8.	ਕਠ-ਕਠ ਮੇਂ ਵਿਜ਼ਾਨ	15/-
9.	ਯਯੋਤਿਥ ਝੂਠ ਭੋਲਤਾ ਹੈ !	30/-
10.	ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਦੁਗਰ	20/-
11.	ਵੈਜ਼ਾਨਿਕ ਜਾਦੁਗਰ	20/-
12.	ਰਜਨੀਸ਼ ਬੇਨਕਾਬ	30/-
13.	ਮੈਂ ਕੌਨ ਹੂੰ	20/-
14.	ਅਤੀਤ ਕੇ ਸਾਏ ਮੇਂ	40/-
15.	ਲੇਕਿਨ ਯੇ ਸਚ ਹੈ	40/-
16.	ਜੀਵਨ ਸੰਗ੍ਰਾਮ	30/-
17.	ਸਮਯ ਕਾ ਝੁੱਟਿਹਾਸ	20/-
18.	ਦਿਮਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਕੈਸੇ ਕਰੋ	20/-
19.	ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਰਚਨਾਓਂ	50/-
20.	ਧਰਮ ਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਦਰਿੰਦਗੀ	30/-
21.	ਝੂਠ ਕੀ ਪੁਜਾ	40/-
22.	ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਦੇਸ਼	30/-
23.	ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਵਾਂ	40/-
24.	ਸਿਕਖ ਖਾਫ਼ੀਯੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਵਾਂ	40/-
25.	Fortune Telling Exposed	70/-

**ਤੇ ਹੁਣ ਗੈਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ
ਮਿਲੇਗਾ ਇਕ ਕਰੋੜ ਦਾ ਇਨਾਮ ਤਰਕਸ਼ੀਲ
ਸੁਸਾਇਟੀ ਭਾਰਤ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ**

ਮੋਗਾ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਭਾਰਤ (ਰਜਿ.) ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਕਾਮਰੇਡ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਹਾਲ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ, ਮੇਘ ਰਾਜ ਰੱਲਾ, ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਹੰਡਿਆਇਆ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਹਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਕਸਰਾਂ-ਮਸਰਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਹੰਡਿਆਇਆ ਜੀ ਨੇ ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਹੰਡਿਆਇਆ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਟਰਿਕਾਂ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣੂ ਦਾ ਸ਼ੋਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਦੇ ਟਰਿਕਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸ੍ਰੀ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਗੈਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੇ ਇਨਾਮ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ। ਟਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਤਪੁਰੀ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੇਘ ਰਾਜ ਰੱਲਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

*** ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵਸਾਇਆ**

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਮੇਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਹਿਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਥ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਉਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਫੈਨ ਹੋ ਗਏ। ਮੇਰਾ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਲਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਜਿਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਇਕੱਠਿਆਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਦ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸਵੇਰੇ ਘਰ ਆ ਪਰ ਜਦ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਰ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿੱਟ ਦੇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜੀਜਾ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਘਰ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਾਲਾ ਸਮਝ ਕੇ ਰਾਇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਕੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਤਾਂ ਭੈਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਰੋਲਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸੁਹਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬੱਚੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਕਲੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਸਬੰਧੀ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪਰ ਡੋਰਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਫਲ ਖੁਆਇਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੈਚੀਆਂ ਮੰਤਰ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੈਰ ਨਹੀਂ ਪਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਾ ਲੈਣ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਦ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਓ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਵਾਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦ ਲਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੜਕੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਬੱਚਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਕਰਾਣੂ ਲੜਕੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦ ਇਸ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕਰਾਵਾਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੰਨ ਗਿਆ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਬਾਪ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਪਰ ਲੜਕੀ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੈ ਅੱਜ ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਫੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਕ ਲੜਕੀ ਗੋਦ ਲਈ ਹੈ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਸਮ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੜਕਾ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੜਕਾ ਲੜਕੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਕਰਕੇ 2 ਘਰ ਉਜੜਨੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਲਖਵਿੰਦਰ ਹਾਲੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਨਗ ਅਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ 'ਰੰਗ'

ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਨਗ ਅਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਠੱਗਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ, ਤਕਲੀਫਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਇਹ ਠੱਗ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਗ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੜਪ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਚੋਰਾਂ, ਡਾਕੂਆਂ, ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਕਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਭਾਵੇਂ ਲੁੱਟਣਾ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਜੁਰਮ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੱਗ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੀ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਜਾਂ ਸੁਖੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਢੰਗ ਉਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਢੰਗ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਖੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਢੰਗ ਉਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਹੜਪ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਢੰਗ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਖਾਂ, ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਰਕ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਸ ਤਜਰਬੇ ਵਿਚ ਇਕ ਨਗ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਠੱਗ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖੀਏ:-

ਫਗਵਾੜੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇਕ ਪਿੰਡ ਹੈ 'ਮਢਾਲੀ'। ਇਥੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਰੋਜ਼ਾ ਹੈ ਇਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ 28 ਜੂਨ ਤੋਂ 2 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਭਾਰੀ ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਹ ਮੇਲਾ 5-6 ਦਿਨ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਬੱਸਾਂ, ਟਰੱਕਾਂ, ਟੈਂਪੂਆਂ ਤੇ ਟਰਾਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੁਟੇਰੇ ਵੀ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੁਟੇਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦੇ ਆਮ ਹੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਟਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਲੁਟੇਰੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਵੀ ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਇਕ ਜਗਾ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਝੱਟ ਹੀ ਭੀੜ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਸ ਭੀੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਮੈਂ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬੋਰੀ ਵਿਛਾ ਕੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਨਗ ਅਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਨਗ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਕੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਕੋਲੀ ਵਿਚ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦਾ ਦੁਧੀਆ ਪਾਣੀ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਨਗ ਜਾਂ ਮੁੰਦਰੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਸ

ਜ਼ਿੰਦੀ ਪੇਂਟਰ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪੁੱਛਦਾ ਫਿਰ ਉਹ ਉਸਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੋ ਨਗ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਬੈਠਦਾ ਉਸੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਗ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸਦੀ ਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਸ਼ੀ ਇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਗ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਨਗ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਾ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ। ਤਜਰਬਾ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਿਸ ਰੰਗ ਦਾ ਨਗ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਬੈਠਦਾ ਉਹ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਨਗ ਉੱਪਰ ਕੋਲੀ ਵਿਚਲਾ ਚਿੱਟਾ ਪਾਣੀ ਚਮਚੇ ਨਾਲ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਫਿਰ ਉਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚਲਾ ਪਾਣੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚੁਲੀ ਭਰਕੇ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਨਗ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਚਿੱਟਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਆਖਦਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ, ਸਿਰਫ਼ ਏਹੀ ਨਗ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖ, ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਗ ਮੁੰਦਰੀ ਵਿਚ ਜੁੜਵਾ ਕਿ ਪਹਿਨ ਲਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਖੁਸ਼ ਰਹੋਗੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂਦਾ ਨਗ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੇ ਇਹ ਨਗ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਹੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਗ ਤੇ ਚਿੱਟਾ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦਾ ਫਿਰ ਉਸ 'ਤੇ ਬਾਲਟੀ

ਵਿਚਲਾ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਨਗ ਵਿਚਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਨਗ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਲ ਰੰਗ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਗ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਹੀ ਨਗ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਰੰਗ ਮੇਰੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਦਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨਗ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਨਗ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਗ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜੁੜਵਾ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜੜੋ ਹੋਏ ਨਗ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰੀ ਸਮੇਤ ਵੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਉਹ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਗ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਵੇਚ ਕੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਕਿ ਨਗ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਨਗ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਨਗ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਲੈਂਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਘੱਟ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਅਮੀਰ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਨਗ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਰਾ ਭਰ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੱਥ ਦੀ ਸਫਾਈ ਤੇ ਚਲਾਕੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਤੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸੇ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਫਰਜ਼ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਗ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੰਗ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਨਗ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬਾ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਚਲਾਕੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਚਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਚਲਾਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਹੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਚਲਾਕੀ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਚਲਾਕੀ

ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਚਲਾਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬਾਲਟੀ ਉਪਰੋਂ ਮੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੋੜ ਵਿੱਚ ਲੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਲਗਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਨਗ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਾਲਟੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਥੱਲੇ ਲੱਗੀ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਠਾ ਰਗੜ ਕੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨੂੰ ਲਗਾ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਗ ਉੱਪਰ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚਿੱਟੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਇਹ ਨਗ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਾ ਬਦਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਰੰਗ ਨਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਚਿੱਟਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਚਿੱਟੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਨਗ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਲੂ ਬਣਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਲੈਂਦਾ।

ਮੋਬਾਇਲ : 98156-81834

ਸਰਗਰਮੀਆਂ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਾਟਕ ਮੇਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਡੋਗਰ ਬਸਤੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਭਾਰਤ ਰਜਿ: ਇਕਾਈ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਕੁਸ਼ਲਦੀਪ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਰੀਬਨ ਕੱਟ ਕੀਤੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਗੱਖੜ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਨਾਟਕ 'ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਵਸਦੇ ਵੇਹੜੇ' ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਘੇ ਗਾਇਕ ਹਰਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਵੱਲੋਂ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਭਾਸ਼ਨ ਸੁਣਾਇਆ। ਜਾਦੂ ਦੇ ਟੁਕ ਲਖਵਿੰਦਰ ਹਾਲੀ ਇਕਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਡੋਗਕ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੰਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਯੂਥ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਡੋਗਰ ਬਸਤੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਥਾਦੇ ਵਾਲਾ, ਬਲਕਾਰ ਮੰਡ ਤੇ ਗੁਰਾਦਿਤਾ ਸੰਧੂ ਗੀਤਕਾਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲਖਵਿੰਦਰ ਹਾਲੀ, 98761-63421

ਸੂ
ਚ
ਨਾ

ਸਾਲ 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 ਅਤੇ 2008 ਦੀਆਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਵਧੀਆ ਜਿਲਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛੇ-ਛੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਾਈਲ ਸਿਰਫ 80 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 155 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 225 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 295 ਰੁਪਏ ਵਿਚ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 365 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 435 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫਾਈਲਾਂ ਵੀ.ਪੀ. ਪੀ. ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 01679-241744 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਸੀ। ਭੋਪਾਲ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸੰਚਾਲਕ ਸੀ ਇਕ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਏਕਲੱਵਯ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਤਹਿ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇ ਕੁੱਝ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਖੁਦ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ - ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੰਨਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਕੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਦਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਿੰਝਦੀ? ਕੁੱਝ ਕੱਕੜੀਆਂ ਕੌੜੀਆਂ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਗੇਂਦ ਕਿਉਂ ਉੱਛਲਦੀ ਹੈ? ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਸਨ।

ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁੱਝ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਹੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀ। ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਹਿ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੁਣਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਈ ਇਕ-ਇਕ ਟੋਲੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਹਰ ਇਕ ਟੋਲੀ ਵਿਚ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੋਤ ਦਲ ਦੇ ਇਕ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਹਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਾਰੇ ਭਖਵੀਂ ਸਮੂਹਿਕ ਬਹਿਸ ਹੋਈ, ਜਿਸਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੁਣਨ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੱਕੜੀ ਵਾਲੀ ਟੋਲੀ : ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਟੋਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ 'ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ ਕਿਉਂ?' ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੌੜੇਪਣ (ਕੁੱਝਤਣ) ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ -

● ਕੁੱਝ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਰੰਗ-ਰੂਪ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਨਹੀਂ। ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੇ ਪੂਰਵਗ੍ਰਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਜਿਹੜੀ ਕੱਕੜੀ ਵਿੰਗੀ-ਟੇਢੀ, ਬਦਰੰਗ ਜਾਂ ਬੇਢੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੌੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਆਮ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਧਾਰਨਾ ਸੀ।

● ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਛਿਲਕਾ ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਡੰਡਲ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਵੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

● ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਕੌੜੇਪਣ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਛੋਟਾ ਟੁਕੜਾ ਕੱਟਕੇ ਉਸਨੂੰ ਕੱਕੜੀ ਉਤੇ ਘਿਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਰਖ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਕਾਰਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

● ਜੇਕਰ ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ ਹੋਵੇ ਹੀ ਤਾਂ ਕੌੜੇਪਣ ਨੂੰ ਮਾਰਨ/ਦਬਾਉਣ/ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਸਖੇ ਸਮਝਾਏ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਕਿ ਕਿਹੜੀ

ਵਿਧੀ ਕੌੜੇਪਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

● ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਖਾਸਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵੇਲ ਦੀ ਕੱਕੜੀ ਕੌੜੀ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਹੀ ਕੌੜੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵੇਲ ਨੂੰ ਕੌੜੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲ ਨੂੰ ਪੁੱਟਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ

ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁੱਝ ਹੀ ਵੇਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੌੜੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਹੀ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਕੌੜੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਸੰਭਵ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੋਜ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ।

ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਗਏ ਕਿ ਕੌੜੇਪਣ ਉਪਰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸੀ - ਕੱਕੜੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ। ਮਸਲਨ ਮੋਟੀਆਂ-ਪਤਲੀਆਂ, ਵੱਡੀਆਂ, ਦਰਮਿਆਨੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ, ਸਿੱਧੀਆਂ-ਤਿਰਛੀਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ-ਰੰਗ, ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ। ਕੱਕੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਸੇ-ਠੱਠੇ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਵਿਭਿੰਨ ਤੇ ਵਿਵਿਧੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਢੂੰਡਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤਿਅੰਤ ਸਨਕੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ।

ਕੌੜੇਪਣ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ : ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਖਰੀਦ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵੇਖਕੇ ਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕੌੜੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬੇਢੰਗੀ, ਖੱਬੇਦਾਰ, ਦਾਗੀ,

ਉਮਾ ਸੁਧੀਰ
ਸਰਜੀਤ ਤਲਵਾਰ

ਮੁੜੀ-ਤੁੜੀ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕੱਕੜੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਭੌਤਿਕ ਗੁਣ-ਪਰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

⊙ ਅਸੀਂ ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਸਕੇਲ (ਫੁੱਟੇ ਜਾਂ ਪੈਮਾਨੇ) ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਘੇਰਾ ਨਾਪ ਕੇ ਲਿਖਿਆ।

⊙ ਬਾਲ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਿੱਟ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਤਰਾਜ਼ੂ ਅਤੇ ਵੱਟਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਤੋਲਿਆ।

⊙ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਆਇਤਨ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਕੱਕੜੀਆਂ ਕਾਫੀ ਲੰਬੀਆਂ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕਾਫੀ ਪੇਚੀਦਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਨਿਯਮ ਤੇ ਆਕਰਿਤਿਆਂ ਦਾ ਆਇਤਨ ਮਾਪਣ ਦੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਦੋਨਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਪਲਾਵੀ ਬਰਤਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕੱਕੜੀਆਂ ਡੁੱਬ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਹੀਆਂ। ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਮਰਤਬਾਨ ਲਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਉਪਰ ਤੱਕ ਭਰਕੇ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਨੂੰ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿਚ ਡਬੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਡੁੱਲ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਕੱਕੜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਕੇ, ਅਸੀਂ ਮਿਣਕੇ ਪਾਣੀ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਭਰ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੋਧੀ ਜਿਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲੀਂ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿਚੋਂ ਉੱਛਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਫੀ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਯਥਾ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤਲ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ।

⊙ ਇਕ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਭਾਰ ਅਤੇ ਆਇਤਨ ਪਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਘਣਤਵ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਘਣਤਵ ਮਿੱਠੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੈ? ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੇ ਘਣਤਵ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

⊙ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਰੰਗ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਕੱਕੜੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਟੈਕਸਚਰ (Texture) ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਸਤ੍ਹਾ ਚਿਕਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੁਰਦਰੀ ਹੈ ਬਰੀਰਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

⊙ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਗੰਧ ਤੋਂ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਪਛਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਦਾ ਭੇਦ ਉਸਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ।

⊙ ਸਾਡਾ ਇਹ ਅਵਲੋਕਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਤਰਬੂਜ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਠੱਕ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੱਕੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਡੇ ਅਨਾੜੀ ਕੰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ।

ਅਗਲੇ ਪਰੀਖਣ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਆਡਾ ਕੱਟਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਕੀਤੇ। ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੱਟਕੇ (ਜਿਹੜਾ ਤਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੱਟਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚੀਂ ਘਿਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਘਿਸਾਉਣ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਝੰਗ ਬਣੀ ਉਸਨੂੰ ਚੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੰਗ ਵਿਚ ਖਾਸ

ਕੁੱਝ ਕੋੜੇਪਣ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਕੱਕੜੀ ਜਾਂ ਸਲਾਈਸ ਕੱਟਕੇ ਉਸਨੂੰ ਚੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਘਿਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਦੀ ਦੂਜੇ ਆਡੇ ਵਾਲੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬੇ ਵਾਲੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਘਿਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਖਕੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਘਿਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੋੜਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਟਕੇ ਚੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੱਖਕੇ ਉਸਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਡੇ ਅਵਲੋਕਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ -

⊙ ਕੁੱਝ ਕੱਕੜੀਆਂ ਲੰਬਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਤੱਕ ਕੋੜੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਛਿਲਕਾ ਵੀ ਕੋੜਾ ਸੀ।

⊙ ਕੁੱਝ ਕੱਕੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਡੰਡਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਕੋੜਾ ਸੀ।

⊙ ਕੁੱਝ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਛਿਲਕਾ ਹੀ ਕੋੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਗੁੱਦਾ ਕੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

⊙ ਏਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਰੂਪ-ਰੰਗ ਅਤੇ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਗਲਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ।

⊙ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਇਕ ਸਿਰਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਘਿਸਾਉਣ ਨਾਲ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਦਾ ਕੁਸੈਲਾਪਣ ਘੱਟ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਕੋੜੇਪਣ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ : ਕਈ ਦਫ਼ਾ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਜਾਣ ਗਏ ਹਾਂ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਨਾਮ - ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸਣ ਦੇਵੇ ਜਿਹੜੇ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ - ਕੁੱਕਰ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ ਅਤੇ ਕੁੱਕਰ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ। ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਸੰਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਜਾਂ ਕਿਉਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਵਾਦ ਕੋੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਮਿੱਠਾ ਜਾਂ ਖੱਟਾ ਨਹੀਂ, ਇਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਕੁੱਕਰ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ ਅਤੇ ਕੁੱਕਰ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲ ਦੇ ਪੌਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੈਲੋਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਤਣਾ ਅਤੇ ਜੜ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਪਰੀਕਲਪਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੇਲ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਫਲ ਵਿਚ ਉਸ ਵਕਤ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਪੌਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਾਤ (ਤਣਾਅ ਜਾਂ ਸਟਰੈਸ) ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬੇਹੱਦ ਗਰਮੀ ਜਾਂ ਸੋਕਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਡੰਡਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਲੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਕੱਟਕੇ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਵਾਲੀ ਪਰਤ ਨੂੰ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਕੋੜੇਪਣ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੋੜੇਪਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੱਕੜੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿਜਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਅੱਜ ਕੱਲ

ਕੱਕੜੀ ਦੀ ਕੌੜਾਪਣ ਰਹਿਤ ਕਿਸਮ ਵੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੌੜਾਪਣ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ : ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਅਸੀਂ ਕੋੜੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਛਾਂਟ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੌੜਾਪਣ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਸੀ ਕਿ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਸਲਾਈਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖੱਟੀ ਜਾਂ ਨਮਕੀਨ ਚੀਜ਼ ਮਿਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕੱਟੇ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਨਮਕ, ਕਾਲਾ ਨਮਕ, ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ, ਅਮਰੂਦ, ਇਮਲੀ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਤੇ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਮਿਲਾਇਆ। ਕੁੱਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਚੱਖਕੇ ਵੇਖਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੌੜਾਪਣ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਸੁਝਾਅ ਆਇਆ ਕਿ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਸਲਾਈਸ ਤੇ ਨਮਕ, ਅਮਰੂਦ ਬਗੈਰਾ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਣ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕਰਕੇ ਵੇਖਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਸਲਾਈਸ ਲੁਢਕ ਜ਼ਰੂਰ ਗਏ - ਫਿੱਸ ਫਿੱਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਸਵਾਦ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਘਟਕ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਕਾਰਨ ਕੱਕੜੀ ਵਿਚ ਕੌੜਾਪਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲਾਲ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਹੀ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੌੜੇਪਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਤਨੂ ਅਲਕਲਾਈਨ ਯਾਨੀ ਖਾਰੀ ਘਟਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਕੌੜੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਛਿਲਕਾ ਵੀ ਇਕ ਅਲੱਗ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਡੁਬੋ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਰੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੱਖੀ ਬੁਦਬੁਦ ਵੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। (ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਇਕ ਤੱਥ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਸੀ)। ਤਿੱਖੀ ਬੁਦਬੁਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋਵਾਂ ਮਰਤਬਾਨਾਂ ਦੇ

ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵੀ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਖਾਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕੀਏ ਕਿ ਪਰਿਣਾਮ ਕੱਕੜੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਣਵਨ (ਫਰਮੇਂਟੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੋਜ-ਬੀਨ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੱਕੜੀ ਅਤੇ ਖੀਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਸਹੀ ਅਰਥ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਲੋਕ ਇਸਨੂੰ ਸਮਾਨਰਥ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੱਕੜੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਮ ਕਿਉਕੂਮਿਸ ਮੈਲੋ ਵਰਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਯੂਟੀਲਿੱਸੀਅੱਸ (Cucumis Melo Variets of-Utilissius) ਹੈ। ਅਤੇ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕੱਕੜੀ ਦੇ ਕੌੜੇਪਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਘਟਕ ਕੱਕੜੀ ਦੀ ਵੇਲ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਕੱਕੜੀ ਯਾਨੀ ਫਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅਵਲੋਕਨ ਦਾ ਸਮਾਪਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਕੋੜੀ ਕੱਕੜੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਕੱਕੜੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਇਕ ਵੇਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੱਕੜੀਆਂ ਕੋੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ ਦੇ ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰ

- 337. ਚੇਅਰਮੈਨ/ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸੁਖਣਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਫਰੀਦਕੋਟ
- 338. J.S Preet C/o Preet filling Station partavpura, Teh : Phillaur Distt : Ludhiana
- 339. Capt. Surinder Singh Sanga Patti - Dala (Near Guru Hargobind Sahib ji Gate) V.P.O. Jadhu Singha, Distt - Jalandhar

ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਹੋਰ.....

ਅਦਾਰਾ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਉਪਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਤਾਹੀਓਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚਨਾ

'ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਰਨਾਲਾ' ਦਾ ਆਨਲਾਈਨ ਬੈਂਕ ਖ਼ਾਤਾ ਨੰਬਰ 658 020 110 000 010 ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਇਸ ਖ਼ਾਤਾ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਕੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਕੀ ਹੈ ਐਜੂਸੈਟ?

ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ 2004 ਦੇ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਐਜੂਸੈਟ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਆਸਮਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਦਾਗਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਸਾਲ 2005 ਵਿਚ ਇਕ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਚ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾਮਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਹੱਦੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਟਰੀ ਸਿਖਿਆ ਚੈਨਲ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿਖਿਆ ਚੈਨਲ, ਉੱਚ ਸਿਖਿਆ ਚੈਨਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਿਖਿਆ ਚੈਨਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿਖਿਆ ਚੈਨਲ ਆਦਿ ਦੇ ਚੈਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਤਾਂ ਆਰੰਭ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਐਚ.ਐਸ.ਡਿੱਪਲ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਚੈਨਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਸਾਰ ਦਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਯੁਗ ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ।

ਐਜੂਸੈਟ ਦੇ 12 ਟਰਾਂਸਪੌਂਡਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਪੂਰਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਟਰਾਂਸਪੌਂਡਰ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ, ਬਹੁ-ਦਿਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਬਹੁ ਪੱਖੀ ਕਿਰਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 5 ਟਰਾਂਸਪੌਂਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪਾਟ ਬੀਮਾਂ ਤਾਂ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਵ, ਪੂਰਵ, ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਦੇ ਖਿੱਤਿਆਂ ਲਈ, ਇਕ ਮੋਨੋਲੋਡ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਛੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕਹਿਰੇ ਰੂਪ ਦੇ ਵਿਚ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਸੀ-ਬੈਂਡ ਦੇ ਫੁੱਟ ਪ੍ਰਿੰਟਕ ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟਰਾਂਸਪੌਂਡਰ ਅਸਲ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮੈਦਾਨੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਜੋ ਕਿ ਤਰੰਗਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਐਜੂਸੈਟ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ-ਏਸ਼ੀਆਈ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਬੀਮ-ਆਧਾਰਤ, ਵਿਸ਼ਾ-ਕੇਂਦਰਤ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਖਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ

ਬੀਮਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿ ਸੰਬੰਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸਮਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਵੀ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਇਸ ਐਜੂਸੈਟ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਗੁਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਗਿਣਾਤਮਕ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ।

ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣ, ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਫਟਵੇਅਰ 'ਐਜੂਸਾਫਟ' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਅਧਿਆਪਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਪਲਭਧੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੀ ਗਣੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਕੌਮੀ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕਰਨ ਦਾ 1985 ਦੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ, 1972 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਖੋਜ ਦੇ ਮੋਢੀ ਵਿਕਰਮ ਸਾਰਾਭਾਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਲਗਭਗ 30 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਲਟੀ ਮੀਡੀਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਕੇਂਦਰੀ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇਸ ਵੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਸਰੋਤ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨੈੱਟ ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਸਿਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਦੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਸਾਨੀ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਛਵੀ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਹੀ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇਸ਼ ਖੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸੋਚੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਿਖਿਆ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਅਮੀਰ ਵਰਗ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਜੋ ਚੋਟੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਸਭ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਉੱਠੇਗਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਢੰਗ ਵੀ ਈਜਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਥੀਮਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਆਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।

ਅਸਲ ਦੇ ਵਿਚ ਐਜੂਸੈਟ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਅਤੇ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘਰ ਘਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਨਾਵਟੀ ਸੁਕਮਰਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਐਜੂਸੈਟ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਟੀ.ਵੀ. ਸਟੂਡੀਓ ਤੋਂ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰੇਗਾ। ਹਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਟਰਮੀਨਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕੋਲ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ (interactive facilities) ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇੰਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਵਿਚ ਮਦਦ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗੀ ਹੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਾਤਮਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿੱਤਾਮਈ ਕੌਰਸਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸਫਲਤਾ ਸਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਐਜੂਸੈਟ ਦੇ ਦੁਆਰਾ 1000 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ 50,000 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਗਿਣਾਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਰਥਾ ਐਜੂਸੈਟ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ਵੀ! ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਰਵਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਢੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਹਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਫਲ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਰਥ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੋ. 9888569669

ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ

ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

‘ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ’ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 100 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਇਸਦੇ ਨਵੇਂ ਪਾਠਕ ਬਣਾਏਗਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜ ਪਾਠਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ

70 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਦਸ ਪਾਠਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ

160 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਦੀਹ ਪਾਠਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ

340 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪੰਜਾਹ ਪਾਠਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ

1000 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ

ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਲਿਸਟ ਪੂਰੇ ਪਤਿਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਸਮੇਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ :

ਅਮਿੱਤ ਮਿੱਤਰ

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਵਾਸ, ਕੱਚਾ ਕਾਲਜ ਰੋਡ,

ਬਰਨਾਲਾ - 148101 (ਪੰਜਾਬ)

ਨੋਟ • ਇਨਾਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਲਿਸਟ, ਸਿਰਫ ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ ਹੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

• ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਡਾਕ ਖਰਚ ਅਦਾਰਾ ‘ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ’ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਹੋਇਆ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

“ਖੂਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ
ਇਸ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਕਦੇ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਰਚਣਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਜ਼ਲਗੋ ਤੇ ਕਵੀ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੋ 30 ਮਾਰਚ 2010 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2010 ਨੂੰ 7536-130 ਸਟ੍ਰੀਟ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਵਾਨਾ ਜੀ ਤੇ ਸਾਥੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਦੀਮ ਪਰਮਾਰ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਜ਼ਲਗੋ ਨਦੀਮ ਪਰਮਾਰ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਜਰਨੈਲ ਸੇਖਾ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਿਕਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਸ਼ੀਤਲ ਅਨਮੋਲ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੀ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਲੱਭਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਵਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦੇ ਗਮ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਹੁਣਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ, ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਗਜ਼ਲਗੋ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਾਧੂ ਬਿੰਨਗ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਵਿਰਾਸਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਮੱਲ੍ਹੀ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਾਤਲਾ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਗਜ਼ਲ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਈ। ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਬੈਂਸ ਜੀ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਕਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਿਕਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਵੈਚ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਲਿਖਿਆ, ਜੋ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਹੁਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਵਿੰਦਰ ਪੂਨੀਆ, ਜਗਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਹਰਦੇਵ ਡੀ ਐੱਮ ਢੁਡੀਕੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਨੋਟ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਡਾ. ਹੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਚਾਹਿਲ ਜੀ ਨੇ ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਮੋਹਣ ਗਿੱਲ ਜੀ ਤੇ ਸੋਹਣ ਪੂਨੀ ਜੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਮੇਲ ਬਦੇਸ਼ਾ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਸਵੀਰ ਮੰਗੂਵਾਲ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਹੱਡ-ਬੀਤੀ / ਜਦੋਂ ਭਗਤਣੀ ਨੇ ਤਰਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਰ ਮੰਨੀ

ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗੀਤ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਘਰ ਹਾੜੀ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਕਣਕ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਗਤਣੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਉਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਵੱਡਾ ਥਾਲ ਕਣਕ ਦਾ ਭਰ ਕੇ ਉੱਪਰ 10, 20 ਜਾਂ 50 ਰੁਪੈ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਉਹ ਭੁੰਜੇ ਚੌਂਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਅੱਗੇ ਭੁੰਜੇ ਹੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਜਹੀ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ। ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਅਸੀਂ ਮੂਹਰੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨੀਂ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦੇ। ਉਹ ਥਾਲ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਦਾਣੇ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦੀ ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਲਵੋ। ਮਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਦੀ। (ਬਾਕੀ ਕਣਕ ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਥਾਲ ਮੈਂ ਹੇਮ ਰਾਜ ਦੇ ਆਉਂਦਾ ਜਿਥੇ ਉਸ ਭਗਤਣੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਕਣਕ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ) ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਆਖਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕੀ। ਸਮਾਂ ਲੰਘਦਾ ਗਿਆ। ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਭਗਤਣੀ ਫਿਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਬੋਲੇ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਦਾਸ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਗਤਣੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਇਹ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਭਗਤਣੀ ਕੁਝ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਬੋਲੀ ਬੇਟਾ ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਗਤਣੀ ਬੋਲੀ ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਟਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਕਣਕ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਦਾਣੇ ਕਣਕ ਦੇ ਢੋਲ ਵਿਚ ਨਾ ਵੀ ਪਾਈਏ ਕਣਕ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਸਾਲ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਲਾਗਤ 7 ਜਾਂ 8 ਕੁਇੰਟਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 10 ਕੁਇੰਟਲ ਖਰੀਦ ਰੱਖੀ ਹੈ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੁੱਕ ਜਾਏਗੀ। ਹਾਂ ਅਗਰ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਘਰ ਜ਼ਰੂਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਆਇਓ ਮੈਂ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਕੁਇੰਟਲ ਕਣਕ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਤੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰ ਲਈਓ। ਮੇਰੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭਗਤਣੀ ਬੇਵੱਸ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਭਗਤਣੀ ਨੂੰ ਹਾਰ ਮੰਨਣੀ ਪਈ ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ ਭਾਈ ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁੰਡੇ-ਖੁੰਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗੀ।

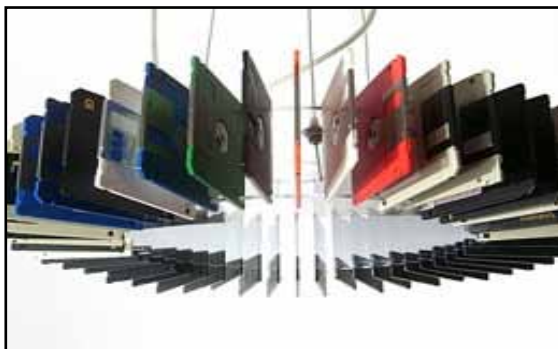
- ਨਰਿੰਦਰ ਮਾਨ, 94639-86117

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚੋਂ.....

- ਅਮਿੱਤ ਮਿੱਤਰ

□ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਅੰਤ !

ਇਕ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਔਸ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦੀ, 3.5 ਇੰਚ ਦੀ ਇਸ ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਪਾਨ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਸੋਨੀ ਨੇ 3.5 ਇੰਚ ਦੀ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੋਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸੋਨੀ ਵੀ

ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਸ ਡਿਸਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਕਰੀਬ 42 ਸਾਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਤਿਹਾਸ - ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦੀ ਖੋਜ ਆਈ. ਬੀ. ਐਮ. ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਲਨ ਸ਼ੁਗਾਰਟ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਲਨ ਨੇ ਇਕ ਲਚੀਲੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਡਿਸਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਆਇਰਨ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਕਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਡਿਸਕ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅੰਕੜੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਡਿਸਕ 8 ਇੰਚ ਦੀ ਸੀ।

1976 'ਚ ਅਲਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਸਕ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਛੋਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5.25 ਇੰਚ ਦੀ ਡਿਸਕ ਬਣਾਈ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸੀ। ਪਰ 1981 'ਚ ਜਪਾਨ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਸੋਨੀ ਨੇ ਧਮਾਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 3.5 ਇੰਚ ਦੀ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਲਾਨਚ ਕੀਤੀ ਇਸ ਡਿਸਕ ਦੀ ਕੈਸਿੰਗ ਵੀ ਕਠੋਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ, ਇਸ 'ਚ ਡਾਟਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਸਟੋਰੇਜ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਆਮ ਡਿਸਕ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 1.44 ਐਮ. ਬੀ. ਦੀ ਸੀ।

1996 'ਚ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦੀ ਮੰਗ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ 50 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਵੇਚੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਘੱਟ ਗਈ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਵੀਆਂ ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਵਾਈਸ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁਣ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ. ਡੀ., ਡੀ. ਵੀ. ਡੀ.,

ਜਿਪ ਡਰਾਈਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਯੂ. ਐਸ. ਬੀ. ਡਰਾਈਵ ਨੇ ਲੈ ਲਈ। ਹੁਣ ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਲੋਪੀ ਡਿਸਕ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ।

□ “ਪਰਸਨਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ” ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਕੌਣ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਾਬ ਸਟੀਵਸ ਕੌਣ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਹੁਤ

ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗੁਮਨਾਮ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਡਾ. ਈ. ਐਡਵਰਡ ਰੋਬਟਰਸ। ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਅਧੁਨਿਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਸੀ, ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ 68 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨਿਮੋਨੀਆ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਕਨੀਕਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਹੀ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਨੇ ਅਧੁਨਿਕ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ 'ਚ ਵੱਡੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਸ਼ੀਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਨੇ ਇਕ ਮਾਈਕਰੋਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ MITS Alter ਨਾਮ ਦਾ ਮਾਈਕਰੋ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਘੱਟ ਖਰਚੀਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਉਪਲੱਬਧੀ ਨੂੰ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪਰਸਨਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੜੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਕਈ

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦਾ ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਕੰਪਿਊਟਰ ਪਹਿਲਾ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਆਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ 'ਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਇਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਸਤੂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵਿਆਪਕ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚਿਕਿਤਸਕਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ।

ਬਾਅਦ 'ਚ ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦੇ ਗਏ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਰੋਬਟਰਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਹੀ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

*** ਲੇਜ਼ਰ ਦੇ 50 ਸਾਲ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਫਰ**

ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜੋ ਫੈਲਦੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਨਿਕਲ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲੇਜ਼ਰ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਜ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੇ ਇਸਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਲੇਜ਼ਰ ਕਿਰਨ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦੇ 50 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਲੇਜ਼ਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

1969 'ਚ ਅਮੇਟ ਲੀਬ ਨੇ ਲੇਜ਼ਰ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਲੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਚਿਤਰ ਬਣਾਇਆ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੋ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਲੇਜ਼ਰ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਚਿਤਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਟੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਕਲੀ ਚਿਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਯੰਤਰਾਂ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਲੇਜ਼ਰ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਅੱਜ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਲੇਜ਼ਰ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਕੇਟਿੰਗ ਵਰਗੇ ਖੇਡ 'ਚ ਖਿਡਾਰੀ

ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੇਜ਼ਰ ਬੀਮ ਤੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਲੇਜ਼ਰ ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੀਕ ਅਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੇ ਆਪਟੀਕਲ ਫਾਈਬਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਪੱਥਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੌਸਰ ਤੱਕ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਲੇਜ਼ਰ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਖੇਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਅਯੋਜਨ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ 'ਚ ਵੀ ਲੇਜ਼ਰ ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੇਜ਼ਰ ਤਕਨੀਕ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

*** ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਫੋਟੋ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਸਾਨ ਤਰੀਕੇ**

ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਅੱਜ ਕਈ ਟੂਲ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨ 'ਚ ਹਲਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮੰਨ ਲਓ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਡਿਜੀਟਲ ਕੈਮਰੇ 'ਚ ਕੁਝ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨ 'ਚ ਹਲਕਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 'ਫੋਟੋਸ਼ੋਪ' ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਵਿੰਡੋਜ਼ ਵਿਸਟਾ - ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਵਿਸਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਛੋਟੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਵਿਸਟਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫੋਟੋ ਗੈਲਰੀ ਓਪਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖੋਲੋ। ਹੁਣ ਇਮੇਲ ਟੈਬ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਿੰਡੋਜ਼ ਐਕਸਪੀ 'ਚ ਵੀ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਓਪਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਆਨਲਾਈਨ ਵਿਕਲਪ www.shrinkpictures.com ਅਜਿਹੀ ਸਾਈਟ ਹੈ ਜੋ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਸ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਾਈਜ਼ ਚੁਣਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਸਾਈਜ਼ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਫੋਟੋ ਸ਼ੇਰਿੰਗ ਸਾਈਟ - ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰਿੰਗ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕਰ ਦਿਓ। ਇਹ ਸਾਈਟ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਮਬੇਡ ਕੋਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਰ ਆਖਰੀ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪਲਾਨ ਐਮ. ਬੀ. ਬੇਜ਼ਡ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਖਰੀ ਦੋ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਚੁਣੋ।

*** ਦਿਆਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇਗਾ ਕੰਪਿਊਟਰ**

ਜਲਦੀ ਹੀ ਟੈਲੀਪੈਥੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰਯੋਗਕਰਤਾ ਦੇ ਦਿਆਗ ਦੀ

ਹਲਚਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਪ੍ਰਯੋਗਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਪੜ੍ਹਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਨਾ ਕੇਵਲ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੰਗਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਹਿਪੋਕੈਮਪਸ ਨਾਮ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਯਾਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਛੋਟੀ ਯਾਦ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਸਵੈ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 7-7 ਸੈਕਿੰਡ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਔਰਤ ਡਾਕਘਰ 'ਚ ਚਿੱਠੀ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਔਰਤ ਕਾਫੀ ਪੀ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵੈ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਐਮ. ਆਈ. ਆਰ. ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸੰਪਰਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਵੈ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਜਿਸ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਐਮ. ਆਈ. ਆਰ ਸਕੈਨਰ ਨੇ ਸਵੈ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਵੈ ਸੇਵਕ ਕਿਹੜੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਨੇ 50% ਤੱਕ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ।

ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਟੈਲੀਪੈਥੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਆਮ ਹੋਣਗੇ।

*** ਉਪਯੋਗੀ ਵੈਬ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਵੀ ਕਰੋ**

ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟ ਕੇ

ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਈਟ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ੇਅਰਟਿਵਿਟੀ ਇਕ ਸੋਸ਼ਲ ਸ਼ੇਰਿੰਗ ਸਾਈਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਓਨਲਾਈਨ ਸਾਈਟ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਈਮੇਲ ਜਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਸਾਈਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰਾ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨੀ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਿੰਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਈਟ ਗੁਗਲ ਖੋਜ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 50% ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

*** ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਤਾ ਦੱਸੋਗਾ 'ਕੰਪਿਊਟਰ'**

ਮੈਲਬੋਰਨ - ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨੀਚੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਚ ਦਫ਼ਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਿਣ 'ਤੇ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖਕੇ ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਾਡਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੈਪ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਸੈਟਰਲ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਸਥਿਤ ਸਿਪਸਮ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਨੀਚੇ ਮੌਜੂਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਪਲੋਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਈਕਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ 35 ਮੀਟਰ ਨੀਚੇ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਝੀਲਾਂ ਦਾ ਨੈਟਵਰਕ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਕ ਸਮੇਂ 'ਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਮੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹਰਾ ਭਰਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਬਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

*** ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਟਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ, ਕਿਤੇ ਵੀ, ਕਦੋਂ ਵੀ**

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਵਕਤ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਟ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਕਲਾਊਡ। ਕਲਾਊਡ ਯਾਨੀ ਹਵਾ 'ਚ ਤੈਰਦੇ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗ ਇਕ ਸਰਵਿਸ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸਰਵਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਸਕੇ। ਇਹ ਐਸਾ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਟਾ ਸਟੋਰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਚ ਐਕਸੈਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਡਾਇਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ 'ਚ ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਆਮ ਯੂਜ਼ਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਲਾਊਡ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਈ-ਮੇਲ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਈ-ਮੇਲ ਅਕਾਊਂਟ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਚ ਖੋਲ ਕੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਮੇਲ ਅਕਾਊਂਟ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡਰ ਦੇ ਸਰਵਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਾਊਡ ਨੇ ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਡਾਟਾ ਕਲਾਊਡ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ... ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਡੈਸਕਟੋਪ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਐਕਸਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਇਕ ਐਸਾ ਬਦਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਾਉਡ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਕਲਾਉਡ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਕਲਾਉਡ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨਿਵੀਓ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਪਰੀਅਲ ਕਾਲਜ, ਲੰਦਨ ਦੇ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਚਿਨ ਦੇਵ ਦੁਗਲ ਅਤੇ ਸੋਰਭ ਪ੍ਰਦੀਪ ਧੂਤ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਲਡ ਇਕਨਾਮਿਕ ਫੋਰਮ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲਾਉਡ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨਿਵੀਓ ਅਗਲੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ਼ 3000 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ 'ਚ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਰਡ ਡਰਾਈਵ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਮਦਰ ਬੋਰਡ ਦੀ। ਬਸ ਕੀ-ਬੋਰਡ, ਮਾਊਸ, ਸਕਰੀਨ ਅਤੇ ਮੋਡਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਕੰਪਲੀਟ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਚਿਨ ਦੇਵ ਦੁਗਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ, “ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕਲਾਉਡ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਅਟੈਕ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਚ ਸਟਾਰ ਡਾਟੇ ਦਾ ਕ੍ਰੈਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਲਾਉਡ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

* ਬੁਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਫੋਨ !

ਸੋਧਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਸੀ ਤਕਨੀਕ ਲੱਭ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਘੱਟ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜੋ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।

ਇਸ ਨਵੇਂ ਉਪਕਰਨ ਨਾਲ ਲੋਕ ਖਮੋਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਕਣਗੇ।

ਇਸ ਤਕਨੀਕ 'ਚ ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸਿਗਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬੋਲਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਉਪਕਰਨ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਇਨਾ ਉੱਚੀ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਫੋਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਲਸੁਹੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟੈਂਜਾ ਸੂਲਜ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਰੇਲ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਦ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਮੋਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ

ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਏ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੁਣੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ: ਸੂਲਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਮੁਬਾਇਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

□ ਲੈਪਟਾਪ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ

ਲੈਪਟਾਪ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਲੈਪਟਾਪ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ -

1. ਲੈਪਟਾਪ ਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਢੋਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾ ਲਓ। ਕਈ ਲੋਕ ਲੈਪਟਾਪ ਦੇ ਐਲ. ਸੀ. ਡੀ. ਅਤੇ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਪੇਪਰ, ਕਾਪੀ, ਪੈਨ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੈਪਟਾਪ ਦਾ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸਕਰੈਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੈਪਟਾਪ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬੈਗ 'ਚ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਚਲੋ, ਹੱਥ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਡੈਮੇਜ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

2. ਲੈਪਟਾਪ ਨੂੰ ਧੁੱਪ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਲੈਪਟਾਪ 'ਤੇ ਪਾਰਕ 'ਚ ਬੈਠਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ। ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਲੈਪਟਾਪ ਜਿੰਨਾ ਗਰਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਲੋ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਬੰਦ ਲੈਪਟਾਪ ਦੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਲ. ਸੀ. ਡੀ. ਦੇ ਡੈਮੇਜ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਲੈਪਟਾਪ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੇਪਰ, ਟਿਸ਼ੂ ਪੇਪਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਕਰੀਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੈਪਟਾਪ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਮਟੀਰੀਅਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਲੈਪਟਾਪ ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੀਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੈਪਟਾਪ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਪਾਵਰ 'ਤੇ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬੈਟਰੀ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਓ।

✱ ਉਮਰ ਲੁਕੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜੀਵਨ

ਉਮਰ ਦਾ ਵਧਣਾ ਇਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 20 ਮਿੰਟ ਦੀ ਸੈਰ, ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਦਾ ਤਿਆਗ, ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਭੋਜਨ, ਚਿਕਨਾਈ ਦਾ ਘੱਟ ਸੇਵਨ ਆਦਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਫੁਰਤੀਲਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਮਰ ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਤਨਾਅ, ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰੋਗ, ਸ਼ੂਗਰ, ਕੈਂਸਰ, ਸਾਹ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼, ਆਰਥਰਾਇਟੀਸ ਆਦਿ ਸਰੀਰਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਕ 'ਐਕਟਿਵ ਲਾਈਫ਼' ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟਿਵ ਲਾਈਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇ।

✱ ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਦੇ ਦੁਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੋਬਾਈਲ

ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੋਗ ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਦੇ ਦੁਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਜਲਈ/ਚੁੰਬਕੀ ਤਰੰਗਾਂ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਲੋਰਿਡਾ ਸਥਿਤ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲਈ/ਚੁੰਬਕੀ ਤਰੰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਾਉਥ ਫਲੋਰਿਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੈੱਲ ਬਾਇਓਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਕੰਨਾਂ ਆਦਿ 'ਚ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸੈੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਤਨਾਅ ਆਦਿ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਖ/ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦੁਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਖੋਜ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਰੈਬਿਕਾ ਵੁੱਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਚੂਹਿਆਂ 'ਚ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਮਨੁੱਖਾਂ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਅਸਲ ਲੱਛਣਾਂ 'ਤੇ ਓਨਾ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਹੋ ਸਕੇਗਾ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਤਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਚਾਅ ਹੈ?

ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੁਣ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਸੰਭਵ : ਐਲਜ਼ੀਮਰਜ਼ ਦਾ ਹੁਣ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਚ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰੋਗ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ

ਨੂੰ ਸੁੰਗੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹੇ ਪੁੱਜਣੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਔਗੋ ਜਾਣੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਿਹਤ ਪੱਤਰਕਾ 'ਨਿਊਰੋਲੋਜੀ' 'ਚ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪੀ ਹੈ। ਰੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਐਮੀਲਾਇਡ-ਬੀਟਾ ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਯਾਦਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਲੱਛਣ ਨਿਊਰਾਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੀ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਆਰ. ਓ. ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਕਸਾਂਡਰਾ ਸਜੋਇਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਅੜਾਉਣੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਊਰਾਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਸੁੰਗੜਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਐਮਲਾਇਡ-ਬੀਟਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਲਜ਼ੀਮਰ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਟਿਸ਼ੂ ਦੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਆਈ. ਸਕੈਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੁੰਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਸੀ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਐਮਲਾਇਡ ਦਾ ਜਮਾਵ ਦੂਜੇ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਤੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਊਰਾਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲੱਭਤ ਨਾਲ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

.....ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਬਾਨੀ ਕੀ ਮੂਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਐਨੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਜੰਗ ਆਦਿ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼ ਕਾਰਨ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹੋਰ ਕਿੱਲਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੀਣ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਮਿਲਣਾ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ 'ਤੇ ਦਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧ

ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਮੇਘ ਰਾਜ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ

ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਮਿੱਤਰ ਜੀ,

ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਸਲਾਮਤੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਵਕਤ ਕੋਲੋਂ ਡਾਂਗ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਸਮੇਂ 'ਚੋਂ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਲਗਾਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਕੰਪਾਂ ਕੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖੜੀ ਸੁਸਤ ਤੇ ਆਲਸਾਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਖੈਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇ ਵਾਂਗ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਖਿਆਲਾਂ ਵਾਲਾ ਇਹ ਕਾਫਲਾ ਵਜੂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ 1984 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਾਲਾ/ਤੁਸੀਂ ਇੰਨਾ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਥਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਖਦੇੜਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰਸੰਕੋਚ ਅੱਗੇ ਹੀ ਵਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਅੱਕੜਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਹਿੱਕ ਨੂੰ ਪਾੜਕੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇਸ ਨਾ ਬੁਝਣ ਵਾਲੀ ਜੋਤ ਨੂੰ ਹਰ ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਗਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਚਲਦੇ ਕਈ ਸਾਥੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਏ ਤੇ ਕਈ ਗਿੱਦੜ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਡਰਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਨਿੱਖੜ ਵੀ ਗਏ ਤੇ ਕਈ ਹਠੀਆ ਸਿਰੜੀਆ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਲਾ ਵੀ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਭਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਣਾ ਫਿਰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਰੈਲੀਆਂ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਟੈਂਡ ਕਰਨੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਨਵੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਉਮੰਗਾਂ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਂ ਬੱਚਾ ਜਨਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੁਡਲੈਂਡ, ਰੀਬੋਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੁੱਟੇ ਛਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਘਸੀਟਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਾਮੇ ਮਜਦੂਰ ਇਸ ਕਾਫਲੇ ਨਾਲ ਭੱਜ ਭੱਜ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ

ਇਸ ਕਾਫਲੇ ਦੀ ਜੋਤ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁੱਪ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਫੱਟੜ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਤਰਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਜ਼ਖ਼ਮ ਮਿੱਠੀਆਂ ਚੀਸਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਖਾਂਦਾ ਸਾਥੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਸਤਿਕਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚੋਂ ਅਲੱਗ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਥੀ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਐਵਰੈਸਟਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਪਲ ਪਲ ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਾਪ ਤੋਲਕੇ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਸੁਆਲ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਵੀ ਮੂਧੇ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਥੀ ਜੀ ਸ਼ੰਕਾ ਨਵਿਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਕਠੋਰ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਿੱਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਫੈਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੀਰੋ ਲੀਰ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰ ਕੇ ਆਮ ਪਬਲਿਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਬਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰਹੱਸਾਂ ਨੂੰ ਅਲਫ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਾਦੇ ਜਲ ਨਾਲ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰੜ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇਖਕੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਹੀ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਮੇਰੇ ਲਹੂ ਦੇ ਹਰ ਕਤਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਬੀ ਅਣੂ ਸੁਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਵਿੱਚ ਹੱਸਦੇ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਧੜਕਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੀ. ਐਮ., ਪੀ. ਐਮ. ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀ ਖਲਕਤ ਦੇ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੀ ਨੇਤਾ, ਕੀ ਸਾਧੂ, ਕੀ ਅਖੌਤੀ ਬਾਬੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਸਲੀ ਦਲੀਲ ਭਰਪੂਰ ਗੱਲਾਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਈ ਦਾ ਲਾਲ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ 23 ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਤਨ ਮਨ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕਦੇ ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਕਾਵੂਰ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਬੜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲੇ ਜਿਹੜੇ ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਭੱਖੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਲਈ ਨਾ। ਕਾਵੂਰ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਸਿਪਾਹੀ ਹੋ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਬਣ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲਿਆ। ਦੇਸ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਘੂਕ ਸੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿਚ ਤੂੜੀ ਵਾਂਗ ਭਰੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਕੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਰਾਹੀ ਬਣਾਇਆ। ਢੋਂਗੀ ਬਾਬਿਆਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਠੋਕੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਫਸਲੀ ਬਟੋਰਿਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਰੂ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਰਮਕਾਡਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਮਜਦੂਰੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕੈਲਕੂਲੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਮੰਦਰਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ ਤੇ ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠਕੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਦੀ ਮੰਗ ਦੁਹਰਾਈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਿਆਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ

ਵੀ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਦਗੀ ਲੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੀਨ ਵਾਂਗੂੰ ਕੀਲ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਲੋਅ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬਰਨਾਲਾ ਅੱਜ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇਸ਼ੂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ ਕਰਬਲਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹਰ ਹਰਕਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਉਹ ਵਧ ਫੁੱਲ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਗੁਰੂ ਪੋਪ ਦੇ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਰ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਕੂਲ, ਫਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਅਮਰਬੇਲ ਵਾਂਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਧਰਮ 55 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੈਨ ਧਰਮ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਕਗਾਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤੀਰਥਕਾਰ ਰਸ਼ਭਦੇਵ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣਾ, ਸੰਪਤੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਭੋਜਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਫਿਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਵੀ ਟੱਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਭਲਾ ਇੰਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਪਰ ਕੌਣ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏਗਾ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਟੁੱਟ ਟੁੱਟ ਕੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਵੀ ਭਵ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਿਰੋਧ ਸਮਾਜੀ ਟਕਰਾਓ ਧਰਮ-ਕਰਮ, ਜਾਤ ਪਾਤ, ਮਜ਼੍ਹਬ, ਉੱਚ ਨੀਚ, ਨਾ ਜਾਣੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਣਨ ਲਈ। ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ' ਲੱਭਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋਤ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਅਸੀਂ ਸੋਰ 'ਚੋਂ ਪੂਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਤੀ ਹੈ ਹਾਂ ਚਰਖਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਧਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਅਰਬਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ਮੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਗੱਫੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਹੈ। ਕਾਇਨਾਤ ਵਿੱਚ ਘੁਕ ਸੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਬੇ-ਫ਼ਿਕਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਭੋਜਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰਕਾਂ ਸਵਰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੁਚੱਜੇ ਵਿਚਾਰ ਸਵੈਮਾਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਾਵੂਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਹੀ ਬਦਲਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਾਣੀ

ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਹ ਬੱਚਾ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੁੱਬਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪੁਕਾਰਿਆ ਨੌੜੇ ਹੀ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੇਖੋ ਮਾਂ ਬਾਪ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮਰਨ ਲਈ। ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਅਜਨਬੀ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਅਜਨਬੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਟੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਲਈ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਆ ਜਾਣ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹੀ ਬੱਚਾ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਆਦਮੀ ਬਣਿਆ। ਇਹ ਹਨ ਦੋ ਸ਼ਬਦ/ਸਾਥੀ ਜੀ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ 'ਚੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਿਆਣੇ ਪੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਗਾਰੇ ਤੇ ਚੋਟ ਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਾਫਲੇ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਹਾਣੀ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਨਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਸਕੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਹਰ ਇੱਕ ਸੰਗਰਾਮ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲਹੂ ਵਿਚ ਰੰਗਣ ਲਈ ਮੂੰਹੋ ਮੰਗਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਦੇ ਅਜਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਅੱਜ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜੁਆਨੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਤਰਕ ਦੀਆਂ ਨਾ ਬੁੱਝਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੋਤਾਂ ਜਗਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾਖੇਜ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਸਾਹਸਿਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਗੀ ਬਣ ਜਾਣ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਡਾਹਡੇ ਯੋਗਦਾਨ ਸਦਕਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਅਲਾਮਤ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕੱਚੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਐਹਤਰਾਮ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਇਬਾਦਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਚਿਚੀਕ ਜਿਹੇ ਸੂਰਵੀਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫੋਕੀਆ ਸ਼ੋਹਰਤਾਂ ਤੇ ਉਪਾਧੀਆਂ ਦੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੇਰਾ ਮਿਸ਼ਨ ਮਾਲਾ ਕੇ ਮਣਕਿਆਂ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਂਗ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਕਲੇਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁੱਗ ਵੀ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਏਕਤਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਬਲ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋਸ਼ਫ ਮੇਜਿਨੀ ਤੇ ਗੈਰੀਬਾਲਡੀ ਜਿਹੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਉਂਗਲ ਫੜਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਲਖ-ਤਲਖ ਹਨ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਵਧੀਆ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ ਹੋ। ਬੁੱਧੀ ਬਿਬੇਕ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਵੂਰ ਦਾ

ਸਿਪਾਹੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਮਦਰਦੀ ਹੀ ਜਤਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਪੱਥ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹਾਂ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਬਾਕੀ ਮੇਰੀ ਸੁਤੰਤਰ ਸੋਚ ਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਮਨ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਕਲਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਮੈਨੂੰ। ਗੋਰਕੀ, ਦਾਂਤੇ, ਮੈਕਿਆਵਲੀ, ਇਰਾਸਮਸ ਤੇ ਬੋਰਿਸ ਮੋਲੋਵੋਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੱਚ ਲਿਖਣਾ ਮੇਰੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੁਕਰਾਤ ਦੇ ਬੁੱਲ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨਾਲ ਜਾ ਟਕਰਾਏ ਉਹ ਸੱਚ ਜੋ ਬਰੂਨ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੱਚ ਜੋ ਗੈਲੀਲਿਓ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਜੋ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਕੋੜੇ ਖਾਕੇ ਵੀ ਸੂਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਵਿਚ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਾਵੂਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਖੀਰ 'ਚ ਸਾਥੀ ਜੀ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਘੁੱਪ ਹਨ੍ਹੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਕੇ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅੰਧਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਉੱਲੂ ਵਾਂਗ ਜਿਉਣ ਨਾਲੋਂ ਚਾਨਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਚਾਨਣ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹਾਣੀ ਬਣਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਫਖਰ ਮਣਾਮੁਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਾ ਪਾ ਰਹਿਆ ਭਰਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਹੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਉਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਹਿਰਦੇ ਦੀਆਂ ਅਸੀਮ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਯੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਫੜਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੀ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਭਿੱਜੇ ਅਲਫਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਝਿਜਕ ਤੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਜੈ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੀਆਂ ਅਜਰ ਅਮਰ ਤੇ ਨਾ ਮਿਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਿਦਦੀ ਪੈੜਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ...।

- ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ,

ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਕਾਫੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ। ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਅਲਾਹਮ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਸਨ। ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਉਂ ਚਿੰਬੜਦੇ ਹਨ ਭੂਤ, ਪ੍ਰੇਤ ਅਤੇ ਚੁੜੇਲਾਂ, ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਰਗੇ ਪੰਜ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਗੋਚਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ, ਯੂ. ਆਈ. ਡੀ. ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਕਿਵੇਂ ਦੇਈਏ? ਔਰਤ ਤੇ ਮਰਦ ਦੇ

ਸੋਚਣ ਢੰਗ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਕਿਉਂ? ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਮੋਕਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ, ਫਸ ਗਿਆ ਬਾਪੂ, ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ, ਰੱਬ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ, ਸਮੂਹਿਕ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੰਤੂ ਲੈਮਿੰਗ, ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਖਤਰਨਾਕ ਬਾਬਾ, ਇਕ ਦਿਮਾਗੀ ਬੀਮਾਰੀ ਪਾਰਕਿੰਸਨ, ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ! ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਚ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ 'ਚ ਸਮਾ ਗਿਆ। ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਅਗਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ। ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਰੂਹ ਰਸਨਾ ਗਈ।

- ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧੂ-ਸੰਤ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥੀਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਭੋਲੇ ਲੋਕ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਭਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਜਾਵੇ ਭੋਲੇ ਲੋਕ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਤੋਂ ਥੋਲਾ ਪਵਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਵਾਈ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕਲੇਰ ਬੱਸੀਆਂ, 94633-70937

ਵਿਚਾਰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ

1. ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦਾਰੂ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਰੂ।
2. ਠੱਗੀ ਅਤੇ ਲਾਟਰੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।
3. ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੱਬ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
4. ਕਲਮ, ਜ਼ੁਬਾਨ ਤੇ ਮਾਚਿਸ ਤਿੰਨੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
5. ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਇਕ ਉਹ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬੂਟੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
6. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆ ਦਾਜ, ਗਿਸ਼ਵਤ ਅਤੇ ਝੂਠ।

-ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਲੋਵਾਲ

ਹੁਣ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਤਰਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ 500/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ ਮੁਫਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 2500 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਈਫ ਭਰ ਲਈ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ ਮੁਫਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

-ਅਦਾਰਾ 'ਵਿਗਿਆਨ ਜੋੜ'